

Helg

i Birkeland

MENIGHETSBLAD NR 5/14 ÅRGANG 51 MED ARTIKLER OG REPORTASJER FRA HELE FANA PROSTI

Når adventen siger på

Det er en særmerkt tid på året når november glir over i desember, naturen er tilsynelatende i stillstand, mørkt om morgenen og mørkt om ettermiddagen – og adventstida siger på med ett, to, tre og fire lys før julehelga er der.

REFLEKSJON AV SOKNEPREST
IVAR BRAUT

Men det er også en tid for mange fine opplevelser: Når sola er framme en formiddag før den glir ned over horisonten på et merke vi husker fra før. Konserter og samlinger av ulikt slag, kulturen og sosialt samvær blomstrer.

Hvert eneste år kommer også det samme omkvedet om at «vi må stresse ned i adventstida og konsentrere oss om det jula egentlig er». Jeg tror det er like godt at vi etter beste evne er aktive og styrer på. Men så er det en god tanke å ta lange pauser. Det er i alle fall veldig trivelig at noen sørger for at noe skjer. Det ville blitt en kjedelig og ensformig advent hvis alt skulle være som ellers i matveien, ingen ekstra samlinger, ingen spesiell advents- og julemusikk. Så takk til alle som skaper trivsel og stemning!

Et par stikkord vil jeg ta fram til innlevelse og ettertanke:

Skumringen. Jeg har alltid vært fascinert av skumringstimmene på denne tida. Enten det er ute eller inne. Faktisk er det en opplevelse også innen-

dørs om en bare lar mørket falle på. Nesten av seg selv blir rytmen roligere. Kanskje litt melankolsk i tanker og følelser, men heller takknemlig og filosofisk. Utendørs er samspillet sterkere mellom kjølig, frisk luft og de mange skiftene i lys og farger inntil det mørkeblå og svarte overtar. Da er tida inne for å komme seg innendørs og «sette på lyset».

Så begynner lydene! Så godt det gjør å sette på musikk. Ikke nødvendigvis det rolige. Musikk har en forunderlig evne til å sette i balanse og skape forventning, synes jeg. Og når jula nærmer seg blir Bachs juleoratorium satt på spilleren. For eksempel mens skumringen siger på. Da er det advent for meg. Juleforberedelse i egentlig forstand.

I kirken preges denne tiden av stor aktivitet med julevandringer for de minste, mange samlinger, skolegudstjenester, konserter og fire gudstjenester for hver adventssøndag. Nytt i år er at det blir gudstjeneste på kveldstid fjerde søndag i advent. Nine lessons and carols etter engelsk tradisjon.

Advent forteller år etter år at Jesus kommer til oss nå – for at vi skal tro og finne varig glede. «Når verden og dens tid forgår/ gryr evighetens kirkeår. O Herre, la oss finne vei/ til lys og evig liv hos deg» (Norsk salmebok nr.18) ●

BIRKELAND • BØNES • FANA • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STOREVEIT • SØREIDE
Menighetsbladene i Fana

Helg i Birkeland utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana. Bladet er et informasjonssorgan som sendes alle hjem i menigheten og regnes ikke som uadressert reklame.

Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller sendes birkeland.menighet@bergen.kirken.no

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Martin A.E. Andersen, Astrid Dalehaug Norheim, Frode Høyte og Ivar Braut.

Sentralredaksjon: Redaktør Magne Fonn Hålskor, 55 39 04 40 - eyecu@online.no (Kun henvendelser ang. «fellesstoff» (s 5-12). All annen kontakt: Se side 13.

Annonser: Frode Høyte - hoeyte@gmail.com

Produksjon: Dragefjellet Media AS, 55 23 25 47 - post@dragefjellet.no. Dropbox kan opprettes etter avtale for overføring av svært store filer.

Trykk: Bodoni, Straume

Deadline neste nummer: Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer: Tirsdag 3. februar

Nabokafé

Ta en tirsdagstur på nabokaféen i menighetshuset.

Hver tirsdag kl 12-14 serverer vi rimelig suppe, rundstykker, vafler, kaffe og te. Nabokaféen i menighetshuset i Øvsttunveien 29 er et flott sted å treffe andre og få litt påfyll! Vi holder åpent hele året, bortsett fra i romjulen, i påsken og i skolens sommerferie. Vi holder åpent hele året, bortsett fra i romjulen, i påsken og i skolens sommerferie. Datoene før jul er 18. og 25. november, 2., 9. og 16. desember. Første gang til våren er tirsdag 6. januar. Velkommen! ●

Negro spirituals, gospel, jazz, salmer, folketoner og bedehussanger ...

Få med deg en annerledes kirkekoncert med Gunn Waage Austad, Eivind Waage Austad og Steinar Sætre tirsdag 25.11 kl. 20 i Birkeland kirke.

Repertoaret er en blanding av megro spirituals, gospel, jazz, salmer, folketoner og bedehussanger. Utøverne har lang fartstid innenfor dette musikkuttrykket og har fremført repertoaret på konserter flere steder på Vestlandet de siste årene til strålende tilbakemeldinger.

Gunn Waage Austad (sang) er utdannet sanger og

sangpedagog fra Musikkonservatoriet i Kristiansand og har spesialisert seg på formidling av negro spirituals, gospel og beslektede musikksjangre.

Gunn Waage Austad har hatt flere konsertserier med dette stoffet de siste 15 årene. Hun arbeider i år som menighetspedagog i Sædalen i tillegg til jobb ved Kongshaug Musikkgymnas, Hun er også

Julekrybben og toåringene

Har du en 2-åring som du vil vise denne julekrybben til?

Da er du og 2-åringen hjertelig velkommen til en stemningsfull innledning til juletiden i Birkeland tirsdag 16.12.

«Sangskatt II» er et trosopplæringsstiltak, og alle som er registrert i vårt medlemsregister får innbydelse i posten. Hvis du

ønsker å komme, men ikke har fått invitasjon, ta kontakt med kateket Ingunn: 55 36 22 87 ingunn.myklebust@bergen.kirken.no ●

Undringsstunder

Velkommen til undringsstundene i Birkeland.

Annenhver tirsdag samles er denne åpne samtale-gruppe) kl. 13 i peisestuen på menighetshuset. Innledning av en av menighetens prester. Kombiner besøket gjerne med en tur på nabokaféen først.

Høstens siste undringsstund er 2. desember.

Vårens datoer: • 13. jan • 27. jan • 10. feb • 24. feb • 10. mars • 24. mars • 7. april • 21. april • 5. mai • 19. mai • 2. juni • 17. juni. ●

Advent, tid til ettertanke

Følg med på nettsiden vår i desember!

Der kommer vi til å legge ut en liten refleksjon hver dag fra 1.-24 desember.

Det skal bli 24 små doser med ettertanke i en travel måned før jul, fra 24 ulike stemmer i menigheten. Bli kjent med oss på www.birkelandmenighet.no Du finner oss også på Facebook. ●

Spennende kirkedag

Er du åtte år eller blir åtte før nyttår? Da kan du bli Tårnagent helgen 24. - 25. januar! Tårnagenter får undersøke kirken grundig, både med forstørrelsesglass og lommelykt! Og gjett om vi har et spennende og flott tårn du kan studere. Der henger de store, gamle kirkeklokkene våre, som faktisk har noe å fortelle oss ...

Hvis du er åtte år, men ikke har fått innbydelse innen utgangen av året, kontakt Ingunn Myklebust, tlf. 55 36 22 87 - ingunn.myklebust@bergen.kirken.no

«Tårnagenthelg» en en del av trosopplæringen i Den norske kirke, og er et av tilbudene i Birkelands trosopplæringsplan: «0-18 Sammen om Skatten». ●

Eivind Waage Austad

freelancer og underviser i Fana Musikk og Drama.

Eivind Waage Austad (piano, sang) er utdannet pianist fra jazzlinja i Trondheim (NTNU) og har lang fartstid som utøvende musiker i ulike sjangre. Han har også jobbet mye med gospel, rhythm n blues og kirkemusikk både som pianist og sanger. Han har i

flere år samarbeidet med Gunn om konserter med denne typen repertoar. Eivind underviser på jazzstudiet på Grieg akademiet i tillegg til at han leder sin egen trio og medvirker i flere andre band.

Steinar Sætre (klarinett/saksofon) arbeider også ved Grieg akademiet og har lang fartstid som

Steinar Sætre

musiker. Han har spesialisert seg innenfor tidlig jazz og har blant annet gitt ut flere plater med bandet «Louisiana Washboard Five».

Steinar og Eivind har i flere år samarbeidet og hatt konserter der jazzrepertoire med utgangspunkt i New Orleans blandes med kirkemusikk av ulik art. ●

Velkommen til klubben «Optimisten»

Klubben «Optimisten» er en klubb tilrettelagt for utviklingshemmede, og holder til på Nesttun bedehus hver første onsdag i måneden.

Birkeland menighet og bedehuset driver klubben sammen. Vi spiser middag og dessert sammen, har andakt, synger masse – kanskje du har lyst å prøve deg på «Åpen

mikrofon»? Noen ganger har vi besøk av kor, orkester eller andre.

Har du lyst til å komme?

Det koster 50,- kr, og vi pleier å være mellom 40 og 60 stykker hver gang. Velkommen til oss onsdager kl. 18-20

Resten av høsten 2014:

• 3. des: Adventsavslutning

Våren 2015:

- 7. januar: Julefest
- 4. februar
- 4. mars
- 8. april: I Kloppedalen bofellesskap
- 6. mai: På bedehuset og i Øvsttun kapell
- 3/6 – sommerfest

På vegne av «Optimisten»:

Diakon Linda Bårdsen ●

Velkommen til en annerledes opplevelse i kirken. Alle 11-åringer inviteres til adventsamling med overnatting i Birkeland kirke, 29.-30.november. Påmelding til: carina.ostensen.softeland@bergen.kirken.no ●

Skysst til Birkeland kirke

Av forskjellige årsaker kan det være vanskelig for noen å komme til gudstjeneste.

Vi ønsker å kunne legge til rette slik at vi alle får feire gudstjeneste i lag, og at vi slik sammen skaper fellesskap i menigheten. Tusen takk for at du benytter deg av muligheten med kirkeskysst til gudstjenestene søndag formiddag!

Vi har fem sjåførere som kan stille på kort varsel, så da vil det alltid passe å kjøre for én av dem. Kontakt diakon Linda Bårdsen 55 36 22 85 / 48 30 24 48 fredag (evt. lørdag), så ordner vi dette. Velkommen til kirke! ●

SPAREBØSSER – LOMMEBØKER

NESTTUNVEIEN 101 A –
P.O. BOX 50 NESTTUN – 5852 BERGEN
TELEFON 55 13 55 55 – TELEFAKS 55 13 70 10

Samdals

Begravelsesbyrå AS

Bjørn-Eivind K Netland og Arve Løvenholdt
TRADISJON - TRYGGHET - RESPEKT
Gratis samtale i hjemmet. Døgnvakt: 55 90 19 80

Årets beste basar

Vi gleder oss over at det kom inn kr. 96.282 på Tefesten 1. november. Tusen takk for iherdig innsats fra mange frivillige som har samlet gevinster og solgte lodd.

AV ELI HEGGDAL

Tefesten er en god gammeldags basar med åresalg, lotteri, kaffe og kaker og lek for barna. I år skal 10 prosent av inntektene gå til menighetens misjonsprosjekt i Estland, der vi støtter to menigheter utenfor Tallinn.

Resten av inntektene går til driften av menighetshuset, som eies og drives av Birkeland menighetsråd. I dette huset er det ukentlig stor aktivitet. Hver torsdag boltrer Bobla ten sing seg i salene. Tirsdagene er det nabokafé. I kjelleren har speidergruppene sine lokaler. Her er det fester og samlinger.

Huset er også hyppig leid ut til private

arrangementer som dåpsfester, bursdagsbesøk og andre møter.

Huset holdes i stand ved hjelp av mange trofaste frivillige og inntektene hentes fra utleie og Tefest. Inntektene vil brukes til nødvendig opprusting av et gammelt hus som trenger vedlikehold. Måtte det bringe glede og gode øyeblikk i gamle rom! ●

Over: I år var det også salg av kortreist mat: Tørkede epler, småkaker og herlig ripssaft, med gjenbruk av flasker fra nattverdsvinen. T.h: Damen med regien er Eva Taule. Hun jobber hele året med innsamling av gevinster og planlegging. Helt frivillig. FOTO: FRODE HØYTE

Kveldsåpent i Birkeland

Velkommen til Kveldsåpent i Birkeland menighetshus tirsdag 9. desember kl 19.

Her finner du åpent hus en tirsdag adventstiden. Vi inviterer deg som har lyst til å lage noe, men også deg som bare vil ta en gløgg. Her vil du trefte både engler og hjerter. Vi gjentar fjorårets suksess med gjenbruk av gamle salmebøker og vil lære oss å lage hjertene fra velkomstkonserten i september.

Birkeland menighet inviterer deg til sosiale kvelder med litt mat og mye mening.

Over: En hyggelig stund i barnekroken etter salmekvelden. FOTO: ELI HEGGDAL
Til venstre: Gamle salmebøker kan bli fine engler til juletreet. FOTO: HILDEWOLTER

Dette skal være til inspirasjon for alle som er engasjert i kirken - og kanskje være en vei inn for den som ønsker å bli kjent med menigheten. Vi kan se tilbake på mange hyggelige kvelder. Onsdag 29. oktober in-

viterte vi til Kveldsåpent med salmesang i Birkeland kirke. Det ble en fin kveld. Først sang vi oss gjennom kjente og ukjente salmer fra den nye salmeboken - deretter en liten snack i barnekroken.

DETTE vil vi gjøre igjen! ●

BARNAS SIDE

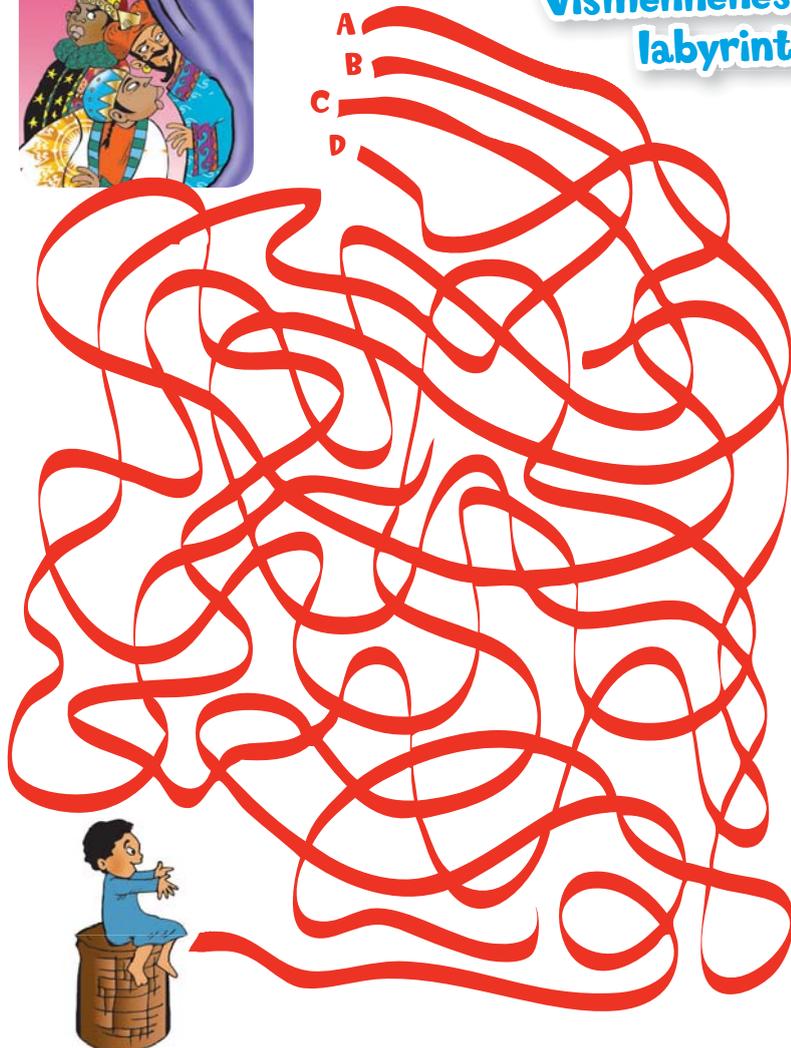
Fargelegg

Finn riktig skygge

Vismennenes labyrint

Hjelp de vise menn å finne fram til Jesusbarnet!
Hvilken vei skal de velge?

Vismennene kaster skygge inn i huset til Josef og Maria, men bare en er den rette. Hvilken?

nettSPRELL.no

- Musikkvideoer
- Tegnefilmer
- BARNAS-konkurranser

Søndagsskolens nettside for barn!

BARNAS

14 blader + DVD + CD
= kun 365,-

(privatabonnement hjem i posten)
Gruppeabonnement kun 199,- pr barn

Bestill på barnas@sondagsskolen.no eller på telefon 22 08 71 00

TÅRAGENTENE

tarnagentene.no
Tårnagentenes eget nettsted!

Står sammen for fred

– I vår tid er det viktig at vi står sammen, sier Øystein Skauge fra Mellomkirkelig råd, som gjerne stilte til intervju sammen med tre muslimske ledere fra Bergen moské.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Møtestedet var Bergen moské, og til samtalen stilte moskeens forstander (daglig leder) Momodou Bandeh, som opprinnelig er fra Gambia, samt to av moskeens tre imamer: Abdi-Ladif A. Ahmed fra Somalia og Azeem Mohammed fra Pakistan.

Frykter ikke innvandring

– «Salige er de som skaper fred, for de skal kalles Guds barn», åpner Øystein Skauge, med et Jesus-ord hentet fra Matteusevangeliet.

– Som kristen tror jeg på en kjærlig og rettferdig Gud. Fred og forsoning er helt sentralt i det vi tror på.

Skauge innrømmer gjerne at kristendommens historie har mange fortellinger om brutal fremferd.

– Men historie er en ting, dagens situasjon en annen. I dag forstår vi at vi må leve sammen i fred. Jeg deler ikke islamsk tro, men har respekt for at mange millioner mennesker gjør det. Jeg har sagt fra prekestolen i kirken at vi ikke trenger å frykte innvandring. Folk som kommer til Norge fra andre land, har noe å gi oss.

Samtidig minner han om at det er viktig å møte hverandre med respekt.

– Jeg blir glad når jeg ser at norske muslimer tar avstand fra ytterliggående krefter, og ønsker å fremme fred og samarbeid, sier han.

– De som går over en grense, og utøver vold mot andre grupper, ødelegger mye. Jeg tenker derfor at det er viktig å vise at vi står sammen.

Fellesmarkering i Bergen

23. august var det en fellesmarkering ved Den blå steinen, der kristne, muslimske og politiske ledere fra Bergen stod sammen for å vise solidaritet med de undertrykte i Irak og Syria - der IS-militsen utsetter kurdere, moderate sunnimuslimer, sjiamuslimer, kristne og andre minoriteter for groteske overgrep. Representanter fra alle bystyrepartiene deltok. Hovedappellene ble holdt

av Veman Linevai fra Kurdisk studentunion i Bergen, Momodou Bandeh fra Bergen moské og Øystein Skauge for Den norske kirke/Mellomkirkelig råd.

– Jeg håper og tror at det vi bygget sammen på fellesmarkeringen skal fortsette, sier Momodou Bandeh, og legger til at han ble rørt til tårer av Skauges appell under markeringen.

– Bergen moské er en norsk organisasjon, sier Abdi-Ladif A. Ahmed.

– Medlemmene våre kommer fra 45 nasjoner, inkludert Norge. Så dersom noen truer Norge, så er også vi truet. Da er det viktig med dialog. Islams verdier er fred, rettferdighet, og frihet, og vi er imot hvem som helst som står for ekstremisme.

Har god dialog

– Som religiøse ledere føler vi at vi har en spesiell rolle for å motvirke all vold og ekstremisme som kan ødelegge for menneskene. Vi var derfor glad for fellesmarkeringen, fortsetter Ahmed.

– Er det en begynnelse på en tettere dialog?

Det har vi allerede, og vi står sammen med Den norske kirke i kampen mot vold

og ekstremisme. Vi tror på samme gud, og muslimer tror også på Jesus.

– Dere vil snu det andre kinnet til?

– Vi kan tilgi. Hvis du bruker vold, så er du ikke med i noen religion. Religionen skal bevare menneskenes liv. Etter min mening er ikke Anders Behring Breivik noen kristen. Som kristen eller muslim skal du vise barmhjertighet og skape fred.

Norges plikt å hjelpe

I sommer gikk det full terroralarm, etter at fire syriske IS-terrorister angivelig var på vei til Norge for å utføre terrorhandlinger. Bandeh mener at Skauges appell blir enda sterkere, sett mot dette bakteppet.

– Samtidig som du vet dette, står du i Bergen sentrum og oppfordrer din regjering til å åpne grensene for nye 5000 flyktninger. Det gjør masse inni meg; det gjør at jeg smågråter. Som muslim føler jeg at jeg står uførtjent på tiltalebenken, og så kommer en

prost og sier dette. Jeg sier at dette viser et stort hjerte.

Påbud og forbud

– Det er snakk om mennesker i stor nød. Da er det vår plikt å hjelpe, sier Skauge, og følger opp med et konkret spørsmål til de tre imamene.

– Vi hører og leser i avisene om familier, der det kan ende med drap og overgrep dersom en muslimsk kvinne vil binde seg til en kristen norsk mann. Hvordan møter dere dette? undrer Skauge.

– Det er noe som heter tradisjon og kultur. Et eksempel er omskjæring av jenter. Dette er ikke noe som er pålagt av religionen, men kan være en del av kulturen i et land, svarer Ahmed.

Azeem Mohammed ønsker å utdype dette.

– Innen islam er det forbudt for en muslimsk jente å gifte seg med en kristen. Men det er ikke min rett å stoppe henne. Det eneste jeg kan gjøre, er å forklare henne at det er hennes ansvar. De fleste muslimer overholder ikke alle påbud, enten det er snakk om å be fem ganger for dagen eller å si nei til alkohol.

11. september 2001

– Men hva vil du si til familien hennes, dersom de vil hindre henne i å gifte seg? spør Skauge.

– Foreldrenes ansvar opphører når hun er voksen. De skal gi henne en god oppdragelse, men det er hun selv som velger hvilken vei hun vil gå, svarer Mohammed.

– I dag bor det 17 millioner kristne i arabiske land, og mange av dem er gift med muslimer. Problemene vi ser i Irak, Syria og Egypt handler ikke om religion, men om politikk.

Mohammed var ny i Norge under terrangrepet på World Trade Center i New York 11. september 2001. Han husker dette som en vanskelig tid, og følte at folk betraktet ham som terrorist når han viste seg utenfor moskeen. Han opplevde det derfor som en stor lettelse da daværende biskop Ole Danbolt Hagesæther tok kontakt, og de to holdt en felles pressekonferanse. En måned senere, 5. oktober, deltok begge de

TROR PÅ DIALOG: – Religionen må verne om menneskenes liv, ikke ta det, sier Abdi-Ladif A. Ahmed. Fra venstre: Momodou Bandeh, Abdi-Ladif A. Ahmed, Øystein Skaug og Azeem Mohammed.

religiøse lederne i et stort fakkeltog i Bergen sentrum, der både Hagesæther og Mohammed holdt sterke appeller.

– Alt ble annerledes etter dette, husker Mohammed.

– I dag kjenner folk meg som en norsk muslim, ikke pakistansk. Alt som er i Norges interesse er i min interesse.

Våre barns fremtid

Bandeh føler noe av det samme, og forklarer dette med et bilde der Norge er en båt.

– Si at MS Norge er i farlig farvann; det er hull på båten, sier han.

– Dersom en minoritet laget hullet, vil de ikke ha noen fremtid om bord i båten.

Mohammed følger opp, og sammenligner samfunnsbyggingen med det å sette opp et hus.

– Si at vi trenger en hel dag på å sette opp en vegg i huset, sier han.

– Det tar 20 minutter å rive den samme veggen ned. Slik er det i verden også. Vi må ta avstand fra de som vil ødelegge.

– Den som vil ødelegge huset, kan gjøre

det alene. Men man kan ikke bygge alene, kommer det klokt fra Ahmed.

Okkupert land

– Jeg tar avstand både fra Israels og Hamas' voldsbruk, sier Bandeh, samtidig som han ber oss se konflikten litt med utgangspunkt i nazistenes okkupasjon av Norge.

– Nazi-Tyskland ville kalt Gunnar «Kjakan» Sønsteby for terrorist. Jeg skulle ønske at flere nordmenn som selv har opplevd okkupasjon ville se parallellen. Vi ber innstendig norske kirkesamfunn om å gjøre mer for å presse den norske regjeringen til å gjøre det de kan for å få slutt på okkupasjonen av Palestina.

– Palestinerne har en betydelig sympati innenfor Den norske kirke, sier Skaug.

– Men vi må ikke glemme at Israel også har en rett til å eksistere innenfor trygge grenser. Det vi kan gjøre, er å påvirke der vi kan, og bidra med økonomisk hjelp. Men Israel må finne seg i sterk kritikk når krigen fremstår så brutal som den synes å gjøre i Palestina.

Mohammed viser til at det uansett er de muslimske landene som er mest utsatt for terrorisme i dag.

– 90 prosent av terrorhandlingene blir gjort i land som Pakistan, Irak, Yemen og Syria, påpeker han.

– Vi vet ingenting om fremtiden. Men dersom det skulle skje at noen fra Syria gjør noe vondt og vanskelig i Norge, så ikke nøl med å ta kontakt med Den norske kirke, oppfordrer Skaug.

– Det tror jeg er viktig. Symbolkraften i det at vi står sammen er stor.

– Ja, det er viktig, sier Ahmed.

– Terrorister har ingen religion. De bruker hellige tekster som de vil. Religionen skal verne menneskenes liv, ikke ta det. Et av versene i Koranen sier at det er de kristne som står oss nærmest.

Styremedlem i Bergen moské, Siddiqur Rahman fra Bangladesh, er også til stede, men har frem til nå ikke bidratt i samtalen. Han sitter ved enden av bordet med en aura av uforstyrrelig ro. Jeg ber ham om å si noen ord, og han smiler vennlig tilbake.

– Jeg liker fred, sier han. ●

Julekonsert

Storetveit kirke tors. 11. des kl 19

Veslemøy Fluge Berg & Roy Vorland
Emilie og Anne-Sofie Fluge Berg, sang

Kristian Wedberg, Peter Sæverud & Jan Tore Ness
Mannskoret Brage

Barn fra Barnas kulturakademi

En god tradisjonell
julekonsert med
masse deilig
julestemning!

Billetter kr 200/100 kjøpes ved døren

Christmas Carol Singing
by the Anglican Church in Bergen

Korskirken
Saturday 13 December 2014 at 15:00

Engensenteret kapell
Sunday 14 December 2014 at 17:00

Traditional Christmas hymns, songs and carols in English

led by the Christmas choir of the Anglican Church in Bergen, and
Rev. Mpole Samuel Masemola with Bible readings in English

Come and join in singing popular carols:

Once in Royal David's City
O come, all ye Faithful
Hark, the Herald Angels
and many more ...

Collection for *Kirkens Bymisjon*

The annual
Service of Nine Lessons and Carols
of the Anglican Church in Bergen

led by the church's Christmas choir and
Rev. Mpole Samuel Masemola

Å virke, men ikke synes

I Slettebakkens bidrag til ildsjelserien vil vi trekke frem en person som på sitt vis er utrettelig i sitt bidrag til menighetsbygging: Birger Huun.

AV FRODE HJERTNES

I Slettebakken er det mange ildsjeler. Den som skriver dette har imidlertid en fornemmelse av begrepet ildsjel ikke står særlig høyt i kurs i menigheten. Til min smule overraskelse ble selve begrepet problematisert under arbeidet med artikkelen, og egnede kandidater betakket seg for å bli fremstilt som en. Merkelig. Skyldes det blyghet? En til de grader selvutslettende beskjedenhet?

I en tid da selvdyrking og ren ekshibisjonisme er tidens melodi, kom dette som en overraskelse. Omsider fant jeg imidlertid en person som var villig til å stille opp - rett nok etter intervensjon fra sognepresten personlig. Så, hva er på ferde i Slettebakken? Én tolkning - en fordelaktig sådan - kan imidlertid være at mottoet «esse, non videri» («å virke, men ikke synes») ennå ikke har gått av moten?

Nåvel, til saken: Alle med den minste kjennskap til livet i Slettebakken menighet, vet at det er mange, veldig mange, både kvinner og menn, noen godt voksne, andre på et tidligere stadium i livsløpet, som hadde fortjent sine 15 minutters berømmelse for sitt bidrag til menighetens ve og vel. Slettebakkens bidrag til ildsjel-serien vil trekke frem en person som på sitt vis er utrettelig i sitt bidrag til menighetsbygging. Han heter Birger Huun. I arbeidstiden sysler han med IT-prosjekter, i fritiden sysler han med Ordet.

Få har som han tatt initiativ til bibellesning og bibelforståelse.

Han har lenge vært en drivkraft i arbeidet med å etablere nye bibelgrupper i menigheten, og han har over en rekke semestre - høst og vår - stått bak temakvelder om teologiske spørsmål. På temakvelder står han gjerne selv for innledningsforedraget, eller han overlater det til en av sine medsamsvorne eller til en ekstern kapasitet med profesorkompetanse eller lignende. En annen fremtredende egenskap: Få har som Birger øye for nye ansikter. En nykommer skal ikke ha oppholdt seg lenge i kirken før Birger møter han eller henne med en utstrakt hånd og en invitasjon til et neste møte i bibelgruppen.

- Hva er drivkraften bak ditt engasjement - slik du selv ser det?

- Jeg opplever menigheten som et stort fellesskap - ikke bare om søndagen, men gjennom hele uken. Om søndagen samles vi i gudstjenesten og rundt nattverdsbordet, men troen har vi jo også de andre dagene. Jeg har alltid vært med i klubb, tensing og menighet og føler meg hjemme der - noe jeg nok deler med mange andre. Det skal ofte ikke store initiativet til for å samles, og folk er glade for å være med. Det er lettere å føle seg hjemme i det store menighetsfellesskapet om vi først blir kjent med noen i en mindre gruppe. Det kan være kor, klubb, søndagsskole, babysang eller bibelgruppe. Samtidig tenker jeg det er viktig å bli litt bedre kjent med Bibelen etter hvert. Vi blir alle oppfordret til det - det gjelder ikke bare dem som jobber i kirken. Det er kjekt å lese Bibelen sammen

FOTO: ROY BRANDSNES

med andre og reflektere over tekstene. Barnetroen - den enkle troen - er viktig og riktig, men det er mye fint å oppdage for den som vil trenge dypere inn i de ulike bøkene og brevene som Bibelen består av. Man må gjerne grave litt for å finne nye skatter.

- Er det noe du brenner spesielt for?

- To ting, egentlig: Først det å bli bedre kjent med hverandre i menigheten. Vi er et fellesskap, en gruppe som hører sammen. Vi skal ta vare på hverandre og samtidig være åpne for nye som vil være med. Da må vi bli bedre kjent med hverandre enn det som er mulig under søndagsgudstjenesten. Det krever at vi ser oss litt omkring og tar kontakt med dem som ønsker det. Det er mange som er flinke til det hos oss. Det andre er å lese Bibelen og bli bedre kjent med den. Det skjer jo alle steder der det holdes andakter, og også bibelgruppene og temakveldene fokuserer på det.

- Kan du si noe om responsen til menigheten for øvrig?

- Det er kjekt å oppleve alle som deltar. Den viktigste tilbakemeldingen er at folk kommer igjen, engasjerer seg og trives. Sammen med andre typer aktiviteter blir vi bedt for i forbønnen i gudstjenesten og

regnes som en del av menighetens arbeid. Det er en viktig støtte. Så er det jo også slik at uten alle dem som bidrar med stort eller smått, blir det heller ingen levende menighet.

- Brenner engasjementet ut over tid - eller brenner flammen bare sterkere med årene?

- Det er det ikke så lett å svare på. Det er jo ikke så vanskelig å legge til rette for at folk kan treffes, og senere gjør de gjerne jobben selv. Det er mange som deler på ansvaret med å lede bibelgrupper og det å sitte i styrer og komitéer. Det å være en vandrer og se at fellesskapet betyr noe for mine medvandrere, er viktig for meg. Skal jeg legge frem noe selv - en preken eller en innledning til samtale - blir det jo noe mer arbeid. Det gir meg imidlertid en mulighet til å jobbe meg litt ekstra inn i et tema eller reflektere litt mer inngående over en bibeltekst. Det er spennende.

- Videre mål og planer for ditt engasjement?

- Mer av de samme. Først og fremst ønsker jeg å bidra til at mennesker møtes rundt evangeliet. Jeg tenker at det er så mange som bidrar - etter muligheter og interesser - og at alle er viktige. Det er slik vi bygger det fellesskapet vi alle har glede av; menigheten, forsamlingen. ●

– Forestillingen knuser min egen skamfølelse

– Til mer det snakkes om disse tingene, til bedre er det for alle som lever i det, sier Kristine Nilsen Oma om danseforestillingen «Far, Far Away», der temaet er hennes egen oppvekst med en narkoman far.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

Stykket har snart vært vist 20 ganger, blant annet ved Bjørgvin distriktspsykiatriske senter, i Korskirken, i Galleri Basement på Voss og ved Cornerteateret i Bergen.

– Vi har fått mange gode tilbakemeldinger. Det gjør inntrykk når folk i publikum sier at jeg gir stemme til deres egne opplevelser, forteller Oma.

Så er det også en gripende forestilling, der Oma spiller ut hele spekteret av følelser.

– Jeg kjenner hvordan forestillingen knuser min egen skamfølelse, hvordan jeg blir sterkere av å spille. Folk sier at de blir berørt, at de må hjem, at dette må synke.

Stående applaus

Hun har flere ganger fått stående applaus etter at stykket er over.

– Første gangen jeg fikk det, klarte jeg ikke tro på det. Det er tydelig at stykket når inn, og at det setter spor. Det er det jeg vil med kunsten. Dette er hardcore reality, men det er også mye humor i det. Alle fasetter er med. Jeg ønsker å snakke om alle disse tingene, uten å komme med bastante meninger, men heller menneskeligjøre det. Det handler om oss alle, hvordan vi dømmer eller ikke dømmer, i møte med mennesker. Jeg tror at angst har en kjempeverdi når du bruker den konstruktivt.

– Det sterke uttrykket i forestillingen kommer av at dette er virkelig for meg. Det betyr også at det kan være tøft å se.

KRISTINE NILSEN OMA

En stemme for de pårørende

Byombudet har allerede vært i kontakt med henne; det er da snakk om å sette opp egne forestillinger for helsepersonell og politikere.

– Jeg ser viktigheten av det. Pårørendes stemme er kjempeviktig å ta innover seg for de som gjør beslutninger.

– Er det menneskets sårbarhet du viser frem?

– Ja, men også styrke. Jeg tror at styrken ligger i det å være sårbar, å kunne vise sin menneskelighet. Jeg vil vise håpet, vise hvor glad jeg er i min far. At jeg er takknemlig. For meg er dette en måte å skape verdi ut av min egen opplevelse. Jeg tror at det er viktig, også for andre, å få tilgang til den virkeligheten.

Har med perkusjonist

– Har forestillingen vokst underveis?

– Absolutt. En ting er at jeg blir stadig tryggere. Men det er også rom for å utvikle den videre, blant annet med musikk.

Perkusjonistene Øyvind Hegg-Lunde (spiller blant annet i Building Instruments) og Mats Mæland Jensen veksler nå med å være med henne på scenen.

– De er virkelig dyktige.

– Perkusjon er mye farger?

– Ja, og de bruker ikke instrumenter slik man skulle tro. Det er mer eksperimentelt; der de underbygger stemninger.

– Bruker de puls; rytmer?

– Delvis, når det passer i uttrykket. Vi er blitt tryggere i uttrykket, og leker mer.

Oppi alt dette har hun kjent på prosessen med å finne frem til seg selv og sine egne følelser.

STERKT UTTRYKK:

– Jeg kjenner hvordan forestillingen knuser min skamfølelse, hvordan jeg blir sterkere, sier Kristine Nilsen Oma, her i stykket «Marilyn Monroe's last 20 minutes before committing suicide», under Dansens dager i Bergen sentrum 29. april.

FOTO: ALEXANDER KLEPPESTØ

– Jeg har brukt hele barndommen min på ikke å snakke om det. Nå skal det ut.

– Du har slitt med skam?

– Veldig. Helt enormt, men uten at jeg visste helt om det. Jeg bygget det inn. Så for meg har det vært nyttig å angripe disse følelsene. Det sterke uttrykket i forestillingen kommer av at dette er virkelig for meg. Det betyr også at det kan være tøft å se. Her skjules ingenting.

Holder kurs

Dansekunstneren inviterer nå alle interesserte til å lære mer om hvordan hun jobber i egne improvisasjonskurs.

– Det handler mye om metoder, om bevissthetsstrømmer; at du aldri stopper opp. Kursene handler ikke om at jeg forteller folk hva de skal gjøre. Det går mer på at de skal oppdage gleden i fysisk arbeid. Vi leker sammen og har det veldig gøy.

Fokuset skal være på det positive, noe hun

«LYKKENS DØR GÅR UTAD»: – Jeg vet ikke om det er verre å være narkoman enn å være opphengt i å være rikest mulig. Svaret ligger kanskje et sted midt i mellom, sier Kristine Nilsen Oma, som mener at det viktigste er å utvide vår hjertekapasitet. – Da tror jeg vi er på riktig vei, sier hun, nesten som et ekko av Kierkegaard-sitatet om at lykkens dør kun går en vei: Utover.

FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

mener ikke står i motsetning til det å være ærlig; mer på å finne en god måte å uttrykke og oppleve vanskelige ting på.

Trening i generøsitet

– Det er ment som en trening i generøsitet, sier hun. – Generøsitet mot andre, men også mot seg selv. Det siste er ofte det vanskeligste. Jo tidligere du lærer det, jo tryggere og sterkere blir du i deg selv som menneske.

Kurset passer best for voksne, fra 16 år og oppover.

– Men metodikken vil også kunne hjelpe barn og unge. Jeg skulle ønske at jeg hadde hatt noe slikt den gangen. ●

Far, Far Away spilles på Lille Scene, Den Nationale Scene i Bergen, 9. og 10. desember kl. 19.00. Dersom du ønsker å delta på et kurs, kan du enten kontakte Kristine Nilsen Oma via Facebook – eller sende en epost til kristinenilsenoma@gmail.com.

Fakta: Far, Far Away

- Kristine Nilsen Oma har en årrekke koreografert ulike eksperimentelle danseproduksjoner i inn og utland.
- Hun er utdannet ved Victorian College of the Arts, Australia og Laban Centre, England.
- «Far, Far Away» blander samtidsdans, teatral tekst, performance art og levende musikk med en aktiv scenografi.
- Oma forteller i verket om sin egen opplevelse av å ha vokst opp med en narkoman far, og kampen om å være et lykkelig menneske.
- Forestillingen er nå ute på turné, med oppsetninger i St. Petri-kirken i Stavanger 28. november og Rogaland kunstsenter 29. november.
- kristinenilsenoma.wordpress.com

Kulturkalender

- Birkeland 25/11 kl. 20: Gunn Waage Austad, Eivind Waage Austad og Steinar Sætre.
- Ytrebygda 26/11 kl 19: Odd Nordstoga.
- Skjold 30/11 kl. 20: Jan Erik Endresen, Åse Solvi m.fl.
- Skjold 1/12 kl. 18: Stille natt Hellige natt.
- Bønes 2/12 kl. 21: Tirs-dagskonsert m/gjest.
- Skjold 7/12 kl. 18: Julekonsert, lokale korps og kor.
- Ytrebygda 7/12 kl 19: «Angels carols».
- Storetveit 11/12 kl 19: Veslemøy Fluge Berg, Roy Vorland m.fl.
- Birkeland 11/12 kl. 20: Damekoret KORALL.
- Bønes 12/12 kl. 19.30: Iver Kleive.
- Fridalen kirke 13/12 kl 17: Førljuskonsert mm.
- Sounds Like Us.
- Skjold 14/12 kl. 18/20.30: Sola Fide
- Fana 14/12 kl. 19: «Den tradisjonelle julekonserten».
- Søreide 14/12 Kl 19: Søreide songlag.
- Storetveit 16/12 kl 19.30: Gospelkoret Agape.
- Ytrebygda 16/12 kl 19.30: Marianne Juvik Sæbø.
- Fana 18/12 kl. 19.30: Mannskoret Stram.
- Søreide kirke 19/12 kl. 19: Korps og kor.
- Fana kirke: 21/12 kl 19: «O, helga natt».
- Slettebakken 6/1 kl 17: Helligetrekongersfest
- Fantoft stavkirke 6/1 kl. 18/20: Draumkvedet
- Storetveit 11/1 kl. 19.30: Nyttårs-konsert med flere kor.

Salmemaraton i Ytrebygda

Er du klar til den kommende jul med ny salmebok og med både gamle og nye spennende julemelodier? Denne høsten synger vi ett eller flere vers av salmebokens første hundre salmer for advent og juletid. Første del var 6. november, nå inviterer vi til del to av salme(1/2)maraton i Ytrebygda kirke, torsdag 27. november kl. 18.30-21.20. Ta med salmebok hvis du har! Gratis adgang.

Når vanemenneske blir overrumpla

Vi har alle våre faste vanar. Vanar er rutine. Vi snakkar stundom om gode og dårlege vanar. Gode vanar skal vi ikkje forakte. Dei held styr på livet vårt.

AV PROST PER BARSNES

Sjølvs om det vi gjer av vane ofte skjer utan nøyare ettertanke, så er det klokt å tenkje på, at det som i si tid skapte den vanen som for oss idag er rutine, var ein gong så fornyande, så livsfrisk, og så sterk at folks liv vart endra! Difor er det spennande å undersøke kva resonnement som ligg bak våre vanlege rutinar. I dagleglivet. Og ikkje minst i gudstenesta. Kvifor er liturgien slik som han er?

For ei spørjande sjel kan ei vanleg gudsteneste då bli ei uvanleg oppleving. «Seier du det?» «Det har eg ikkje tenkt på før!» «Kjempeinteressant!» Det hender også at menneske får ei fornyande oppleving fordi dei vert positivt overrumpla av det som uventa skjer. Men utan at dei hadde vore der, vanen tru, hadde dei gått glipp av det spesielle som hende! Dei kan prisa seg lukkelege for at vanen førte dei til gudsteneste akkurat den dagen, sjølvs om dei faktisk ikkje venta at noko spesielt skulle skje.

I snitt går 100.000 menneske i dette landet til gudsteneste i Den norske kyrkja kvar søndag. I tillegg kjem deltakande i andre kyrkjesamfunn sine gudstenester. For mange er regelmessig gudstestebesøk fast post på vekeprogrammet. Det er vane. Det var også vanemenneske som møttest i synagogen til gudsteneste. Det står om Jesus: «... på sabbaten gjekk han inn i synagoga, som han var van med». Og dei han møtte, og delte fellesskap med, var der også av gamal vane.

Men denne gongen skulle det bli ein onnorleis dag. Jesus var skriftlesar. Han las denne kjende Messias-profetien, som dei hadde høyrte mange gonger før: «Herren Guds ande er over meg, for Herren har salva meg. Han har sendt meg for å forkynna ein god bodskap for hjelpelause, for å forbinda dei som

har eit knust hjarte, ropa ut fridom for dei som er i fangenskap, og frigjer- ing for dei som er bundne, for å ropa ut eit nådens år frå Herren» (Jes 61), og så seier Jesus: «I dag vart dette skriftordet oppfylt medan de hørte på».

Barnet frå krubba i Betlehem den første julenatt hadde vorte vaksen mann! Ansikt til ansikt med Jesus stod dei ansikt til ansikt med oppfyltinga av profetien. Han steig liksom levande ut av teksten og presenterte seg for dei som Messias. Det skapte liv og røre. Dette vart meir enn mange klarde å takle. Slik er det vel også med oss. Når vi blir usikre trer psykologiske vernemekanismer i funksjon, og vi kan bli krampaktig avisande. Heldigvis er det alltid nokon som har tryggleik og ro nok i seg sjølve til å observere sider ved det som skjer, som for andre går hus forbi, i alle fall i første omgang.

Det skulle vise seg at Jesus kunne stå for det han sa! Første søndag i advent tek eit nytt kyrkjeår til. Gjennom gode gudstestevanar tilbyr Jesus oss sitt fylgje i det nye kyrkjeåret som ligg framføre. Når kyrkjelyden samlast er han alltid der. I ord og sakrament er han like levande til stades i gudstestene som han er det i syngagoga i Nasaret. Og det hender oftare enn mange trur at noko uvanleg skjer. Ikkje for alle på same tid. Men for enkeltmenneske som opplever å sjå Jesus i eit nytt lys, blir dagen ein uvanleg merkedag.

Jesus seier noko om at han skal forkynna gledebodskap for fattige, gi fangar fridom, hjelpe blinde til å sjå, løyse træl- ar or tvang og ropa ut eit nådeår frå Herren. Kva tyder alt dette? Det skal vi finne ut i lag gjennom heile kyrkjeåret! ●

ÅRETS JULEGAVE!

Kjøp unik glasskunst med julemotiv laget for Det Norske Misjonsselskap av kunstneren Astri Vadla Ravnås! Serien har fem motiv: Krybben (2011), englene (2012), hyrdene (2013), de vise menn (2014 - ÅRETS MOTIV) og et misjonsmotiv (2015). Alle er 10 cm i diameter.

Kr 1000 pr motiv gir kr 750 direkte til NMS sitt verdensvide arbeid.

PRIS: Hvert motiv koster kr 1000,-
TILBUD: Kjøp de fire første motivene samlet for kr 3500,-
BESTILLES hos NMS:
info@nms.no eller 51 51 61 00
nms.no/julegave

Det var en gang en jul ...

Julen begynte om kvelden onsdagen før første søndag i advent, for onsdagene kunne butikkene ha åpent til kl 19. Ellers måtte alle stenge senest kl. 16.30. Ingen stilte spørsmål til dette, det var en naturlov vi måtte holde oss til.

TEKST: KNUT CORNELIUSSEN

Fremfor Løveapoteket på Holbergsallmenningen sto nisseorkesteret klart, og kl. 17 kom de første juletonene trillende ut av skinnende blanke instrumenter. Julegaten ble tent og et lyshav nesten utenfor vår fatteevne åpenbarte seg. Fem år med mørke og okkupasjon lå bak oss, fra nå av ville verden bare bli lysere og tryggere og aldri mer ville noen krig formørke tilværelsen.

Det var beskjedent med varer i butikkene, men desto flottere vindusutstillinger. Nisser som nikket, tog som gikk rundt og rundt på skinner, troll som var våknet til live i forbindelse med julen, ja til og med Jesus hadde sin plass i julen. Hjemme vasket og pyntet mor, alt måtte være i orden til julen kom. Dagene var lange og vi fulgte nøye med på julekalenderen, en appelsin med 24 nellikspikre. Hver dag ble en nellikspiker fjernet, helt til julaften kom og appelsinen var igjen bare en appelsin.

Om formiddagen samlet vi gutter oss til lek og forventning i snøkledd gater uten noen biler som brøt inn i leken. Den første

lille smaken av jul, fikk vi til lunsj. Julepållegget var kanskje beskjedent i forhold til dagens bord, men røket fårelår og rullepølse fikk virkelig tennene til å løpe i vann. Nå var tiden inne til litt koselig lek med Ludo og Svarteper. TV var ukjent, men de som hadde radio, tok gjerne på julegudstjenesten klokken fire. Presis klokken fem satte alle byens kirkeklokker i gang med å kime, nå var julen kommet. Mor ble overveldet av julestemning, og med juletårer i øynene ga hun oss alle en klem med ordene «god jul, lille venn».

Huset var fylt med en himmelsk lukt av pinnekjøtt. Nå var det bare å vente på kveldens høydepunkt. Hvordan mor og far hadde klart å få fatt i pinnekjøtt, visste vi ikke og brydde oss ikke om. I stuehjørnet sto et enkelt juletre pyntet med levende lys og gammel julepynt fra før krigen. Under treet lå noen julegaver, gjerne to-tre til hver av oss. Selv om maten smakte bedre enn vi kunne drømme om, gikk våre øyne stadig på tur bort til julegavene. Så måtte mor vaske opp, den lengste oppvasken i året.

Ikke tror jeg at dagens barn, etter at de har åpnet 30-40 vakkert innpakkete gaver,

kan være lykkeligere enn vi var med våre beskjedne gavehauger. Far fikk to barberblad som jeg hadde fått for 10 øre hos Grønner på Engen. Gleden var stor da han sa at det var akkurat det han ønsket seg, og siden sa han at det var de beste barberbladene han noen gang hadde hatt. Mor fikk en slikkepott, og det var akkurat det hun ønsket seg. Mor fikk alltid noe hun kunne bruke på kjøkkenet.

Under treet lå det også en stor pakke med «til Knut fra mor og far»-merkelapp. Selv når jeg skriver dette, får jeg tårer i øynene av minnene fra jeg pakket opp. En stor trelastebil med ordet «TRANSPORT» på siden. Av bestemor fikk jeg grå strikkestrømper, det var nok mor mest glad for.

Lastebilen fikk sin plass i sengen, og neste dag fikk den det travelt med å kjøre snø. Vi hadde hørt at i Amerika var det trekkoppbiler som kunne gå av seg selv, sikkert bare rykter, for alt skulle være så mye bedre i Amerika. Julen tok slutt, men for min bror og meg bygget nye forventninger seg opp. Under to uker etter jul hadde vi begge gebursdag. ●

JULEGATEN I 1946: «Julegaten ble tent og et lyshav nesten utenfor vår fatteevne åpenbarte seg» minnes Knut Corneliussen. Bildet viser utsikt mot Sundt-bygget over Torgallmenningen en desemberdag i 1946.

FOTO: BIRKHAUG OG OMDAL

Menighetsbladene starter her en ny serie, der vi ser tilbake på tekster som har vært trykket i eldre utgaver av bladene våre – enten det er 10, 20, 30, 40, eller som i dette tilfellet, 50 år siden. Denne teksten stod opprinnelig på trykk i «Hverdag og Helg» (menighetsblad for Storetveit) for julen 1964.

Hvor skal vi gjøre av Jesusbarnet?

Desember-psykose! Er ikke det et ganske treffende uttrykk? Ja, for det er jo nettopp det vi hengir oss til de fire siste ukene før jul. Midt i en sur og mørk årstid spraker det plutselig løs med lys-guirlander og bugnende butikkvinduer. Gatene pyntes med - ikke bare ett, men rekker av grantrær, i et antall som gjør at vi kanskje ikke ser et eneste av dem - egentlig.

SKREVET AV AUGUST BOLSTAD

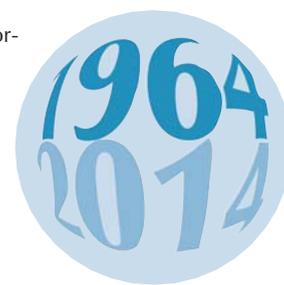
Desember-psykose! Denne underlige, hektiske, sjarmerende stemning av pakkegalskap og mathamstring. Kjø og spisealbuer i forretningene, mas og travle forberedelser hjemme. Smultlukt, og stadig blikk på kalenderen.

Desember-psykose! Har vi forresten ikke et annet ord for det samme, et kortere ord, et ord med en noe mer anstendig klang? Advent. - Ett, to, tre, fire lys. En pappplate med et svært glansbilde på - og med luker i til å åpne, en for hver dag. En adventskalender. En desemberkalender!

Her blander kirkens indignerte skrik seg inn i bildet: Advent hører kirkeåret til - med liturgi og teologisk innhold!

NATTVERD I STORETVEIT: Om den vakre og stemningsfulle forsidens på «Hverdag og Helg» for julen 1964 får vi vite at den viser «altergang i Storetveit kirke – etter et maleri av Erling Sveverud». Etter det vi kjenner til, var Erling Sveverud lærer på Lærerskolen. Han skal ha gitt dette bildet til Otto Irgens i sin takknemlighet for den han var som prest og fordi menighetslivet beriket hans liv. Ta gjerne kontakt med menighetsbladet dersom du har utfyllende opplysninger.

Vi vet det - egentlig. Ideelt sett vet vi det. Men hva sier realiteten? Hånden på hjertet, både kirkens folk og andre: mener vi i grunnen noe annet med advent enn - - desember, en årstid i likhet med vinter, faste (!), mai, St. Hans o.s.v.? Om vi har mot og vilje til ærlig selvransakelse, kan vi jo prøve oss selv på disse spørsmålene: Hva er det vi er mest opptatt av i advents-tiden? Hva er vårt fremste adventsproblem?

Josef og Maria hadde heller ingen rolig tid på forhånd. Den romerske keiser hadde gitt ordre om folketelling. En prosaisk borgerplikt drev dem ut på en strabasøs reise fra Nasareth til Betlehem, til og med på en meget ubeleilig tid. Hvis barnet kom mens de var underveis, hva så? Det var deres adventsproblem: hvor skal vi gjøre av Jesusbarnet?

Er det vårt advents-problem? Hvor skal vi gjøre av Jesusbarnet? Spørsmålet kan komme som en mors omsorgsfulle og bekymrede sukk. Det kan komme som en pliktskyldig tribut til tradisjonen. Det kan komme som en pinlig og usikker famling: hvor i all verden skal vi gjøre av denne brysomme nyfødte? Barnet krever en plass. Men hvor? Utenfor ditt hus? - En anstendig plass i hederlige juletradisjoner? I stemningsfulle julesanger? I et eller et par kirkebesøk? I ditt hjerte? Vi blir nødt til å ta en bestemmelse om dette, enten vi vil eller ikke. Det hører med til forberedelsene. Ikke bare desemberpsykosen: hvem skal ha presanger? fikk vi kort fra den og den i fjor? hvem skal vi be i selskapet 2. juledag? Hvem behøver vi ikke å be? Også det stille, men påtrengende adventsspørsmål midt i travelheten: Hvor skal vi gjøre av Jesusbarnet? ●

Julen feirer vi til minne om Jesu fødsel for ca. 2014 år siden. Han kom til verden i et jødisk samfunn, som var en provins under det store og mektige Romerriket, som fra Roma styrte over alt land rundt Middelhavet.

Nytt kirkeår - men svært gammelt kalenderår!

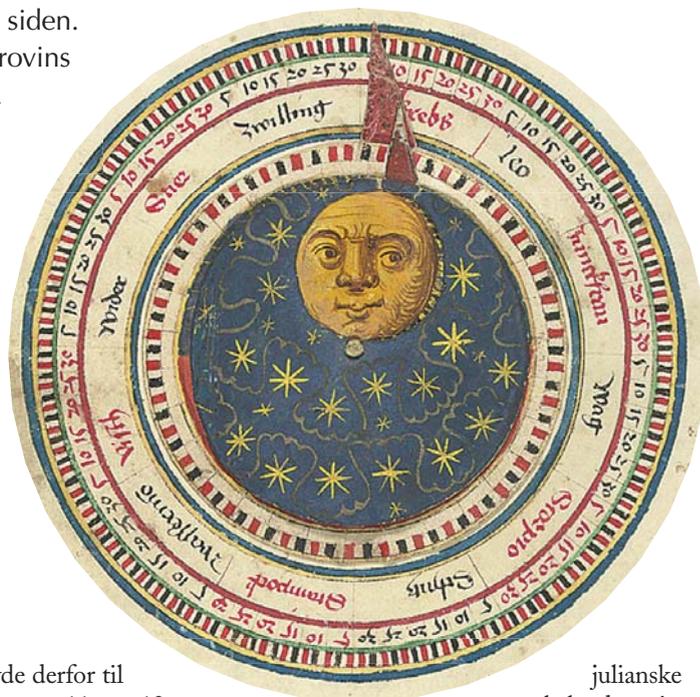
AV MARTIN A. E. ANDERSEN

Vi vet at de første kristne menigheter i de østlige deler av Romerriket markerte 6. januar som Jesu fødselsdag, men etter at en større gruppe kristne, som hadde slått seg ned i Roma, midt på 300-tallet samlet seg om å minnes Jesu fødsel på den 25. desember, har denne datoen overtatt. Og slik er det fortsatt, med julaften den 24. desember, som da blir kvelden før Jesu fødsel, som skal ha skjedd natt til juledag den 25. desember.

Romerriket omfattet og styrte over det som man den gang mente var «den kjente verden», og hadde alt mange hundre år før Jesu fødsel ordnet seg med en slags kalender. Den hadde solen og månen sin ferd over himmelen som grunnlag, og kalenderen fulgte ellers årets lengde og inndeling i årstider, noe som den gang var svært viktig for folk å holde greie på, da alle var avhengige av at jordbruket gikk bra og gav gode avlinger. Det skal ha vært Romulus – i følge tradisjonen en av grunnleggerne av Romerriket – som innførte kalenderen, som delte årets vel 365 dager på 10 måneder, der september, oktober, november og desember var henholdsvis den 7., 8., 9. og 10. måneden i året. En av etterfølgerne hans som konge, Numa Pompilius (715 – 672 f. Kr.), mente det var mer fornuftig å dele året i 12 må-

neder, og han føyde derfor til januar og februar som 11. og 12. måned. Og slik ble den nye kalenderen inntil senatet i Roma i år 452 f. Kr. vedtok å flytte de to «nye» månedene fra sisteplassen og helt fremst i året til måned nr. 1 og 2. Begrunnelsen var ikke minst at januar jo var oppkalt etter den romerske guden Janus, som var guden for all begynnelse, og dertil var den guden som vokter over husets inngang, og derfor burde komme først. Måneden februar fulgte naturlig nok med i denne omplussingen, og som den opprinnelig siste måned i året, hadde den fått påhengt skuddårsdagen helt på tampen av året, hver gang det var nødvendig. Dette er altså grunnen til at februar fortsatt hvert 4. år må «henge på» en skuddårsdag, men nå et stykke inn i det nye året. Denne ordningen kom altså med i kalenderen vår så langt tilbake som for 2466 år siden, men den varer fortsatt ved og var senest aktuell den 29. februar 2012, og kommer igjen i 2016.

I Romerriket kom en etter hvert i stadig økende kontakt med kulturen i naboriker i øst og i sør, noe som bl. a. førte til at Julius Cæsar i år 46 f. Kr., etter inspirasjon fra nytt kjennskap til kalenderen som ble brukt i Egypt, foretok en mindre justering av den romerske kalender, slik at inndelingen i år og måneder kom enda bedre i samsvar med solens ferd. Denne justeringen førte til at man heretter fulgte «Den

julianske kalender», inn- til pave Gregorius 13. i år 1582 foretok enda en justering, som endte med «Den gregorianske kalender», som foreløpig er den «nyeste» og siste. Men noen regner med at FN om ikke altfor (altfor) lenge vil få seg forelagt et forslag til fremtidens endelige og ideelle «Verdenskalender». Inntil videre får vi imidlertid fortsatt holde oss til den litt justerte gregorianske kalender fra 1582, som først ble innført i Danmark-Norge fra år 1700 - og enda senere i en rekke andre land - samtidig som noen helligdager ble strøket fra kalenderen vår. Vi har fulgt den «Vesterlandske kalenderen» fra dens start for ca. 2750 år siden, men enkelte av de ennå eksisterende kalenderløsninger i andre deler av verden går enda lengre tilbake, og kombinerer da gjerne tidspunktet for starten på kalenderen med år og dato for verdens skapelse! Her kan vi nevne at i en av disse kalenderne er verdens skapelse lagt til 5. okt. 3761 f. Kr., og i en annen til år 2637 f. Kr. Men om «vår» kalender har en lang historie knyttet til målingen av år og måneder, så minner dagens «Vesterlandske kalender» oss om at det nå er tid for å minnes Jesu fødsel for 2014 år siden! ●

Latinske tall: septem (7), octo (8), novem (9), decem (10)

Real Ones tolker Ramirez: Musikals

Real Ones har virkelig klart å gjøre den latin-amerikanske messen «Misa Criolla» til sin egen.

TEKST OG FOTO:
MAGNE FONN HAFSKOR

Fullsatt kirke. Lyset dempes, summingen fra publikum forstummer. Lyse orgeltoner og dyp magebass fra galleriet. Det ruller, puster, det er bølger av lyd, en syngende melodi som minner om Bach-temaet fra Tarkovskijs «Solaris» (*Ich rufzu Dir, Herr Jesu Christ, BWV 639*). Så dør tonene ut, og konserten i Bergen domkirke kan begynne.

Natt uten ende

Real Ones kommer inn, og be-

gynner å spille mens orgeltonene fortsatt henger i kirkerommet. De åpner med «*Endless Night*» fra platen «*First Night on Earth*» (2011). Jørgen Sandvik spiller på et rart instrument, en indisk strengelek får jeg vite etterpå.

«*Some are born to sweet delight, some are born to endless night*» synger de, en tekst hentet fra William Blakes «*Auguries of Innocence*», akkompagnert av spinkle spikerpianotoner fra et elektrisk keyboard og Kåre Opheims hamring på skarptromme og symbaler.

Svingende folkrock

Organist Sigbjørn Apeland, som improviserte frem åpningstonene, kommer ned fra galleriet og setter seg ved trøorgelet. Sammen med David Chelsom Vogt på

fiolin slår han an tonen på neste låt, som er hentet fra «128», bestillingsverket til årets Periferi-festival.

Instrumentalen høres ut som noe midt mellom en halling og en irsk jig eller reel. Det er vakker; langsomt marsjerende, lett dronende med skjøre fiolintoner, og kunne passert som åpningen på en Chieftains-plate. Jørgen Sandvik henger på seg gitaren. Alle synger ordløst, «aaa-aaa-aaa», før Opheim avslutter med en trommesolo.

Vakker julesalme

Dette er en slik jazztrommesolo som har god tid; der det handler mer om å skape musikk enn å vise hvor fort og hardt man kan banke trommene. Typisk nok går den over i en melodi spilt på

kubjeller, noe som skaper en naturlig overgang til nok en improvisasjon fra Apeland.

Denne gang på trøorgel, men likevel som en fortsettelse av åpningen han spilte på storesøster oppe på galleriet. Det bølger, puster, synger, skjelver, knirker – som var instrumentet levende, før han runder av med melodien til Arnfinn Harams kjente julesalme «*Djupaste mørker ligg over jord*».

Andektig innlevelse

Denne nydelige melodien er hentet fra Ariel Ramirez' korverk *Navidad Nuestra* («Vår jul»), og passer utmerket som overgang til kveldens hovedverk; den samme komponistens praktfulle latinamerikanske messe.

Misa Criolla åpner så slik den

KIRKEKONSERT: Real Ones minner litt om The Band, både musikalsk og av utseende.

k lek i kirkerommet

skal åpnes: Med langsomme taktfaste basstrommeslag. Teksten til verket er hentet fra den katolske messen. «*Señor ten piedad de nosotros. Cristo ten piedad de nosotros*» («Gud, ha miskunn med oss»). Kristus, ha miskunn med oss») synger de, med stor og andektig innlevelse.

Drømmende duett

Andresatsen, *Gloria*, groover skikkelig. Dette er helt klart rockeversjonen av korsatsen, og kunne gjerne vært sluppet på singel. Ivar spiller elgitar, broren David fiolin – og avslutter med en lys falsett til stor jubel. Jørgen Sandvik åpner neste låt, en drømmende duett med kirkeorkelet; en musikk som tar deg til et annet sted, med lange svømmende toner.

Vi får så en funky versjon av *Credo*, med allsangrefreng på slutten («amen, amen, amen»). Jeg liker den minimalistiske gitarsoloen, som minner om Snakefinger med en klype twang. De har virkelig flyttet verket ut fra konserthusene og gjort det til sitt eget.

Krautrock fra Hawaii

Neste låt er nok en instrumental, denne gangen helt over i et repetierende krautrockland, med minimalistisk Hawaii-klimpring ala The High Llamas. De kan nå gjøre hva de vil, ville jeg skrevet, dersom dette ikke var i en kirke. Det svinger, det groover, og den folkemusikalske messen kler godt den nye musikalske drakten.

På «Sanctus» henter Apeland trekkspilltoner ut fra fra trøorgel-

et. Det er en sjømannsang, det er Hawaii, det er temaet fra *The Last Waltz*, det er trillende banjo-toner spilt på elgitar, det er en lek.

Den livligste sangen

Verket avsluttes med «*Agnus Dei*», som ligger tett på originalen, inkludert sprø cembalo-toner. Men den syngende elgitar soloen er deres egen. Etter taktfast applaus som går over i trampeklapp kommer de på igjen.

– Magne Skrede, som introduserte oss for denne musikken, rådet oss alltid til å ta den mest livlige sangen som ekstranummer, sier David, og slår an tonen til «*Gloria*» på fiolinen.

De andre følger på, publikum klapper takten, og det hele tar skikkelig av med en lang jam der alle slutter på likt. ●

Årets juleplate «sluppet» i Domkirken

Real Ones tolkning av Misa Criolla bør bli årets juleplate, uavhengig av sjanger. Og hva var vel mer naturlig enn å invitere til plateslippkonsert i Bergen domkirke?

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

– Å spille for en fullsatt domkirke er ikke hverdagskost. Det var en fantastisk atmosfære, både på grunn av lokalet, og det hengivne publikummet, sier fiolinist/vokalist David Chelsom Vogt, som stiller til intervju sammen med broren Ivar Chelsom Vogt (gitar, sang) og Jørgen Sandvik (gitar, sang).

Real Ones kan være vanskelig å sette i bås. På den ene siden kan de høres ut som indierockere med en hang til psykedeliske orientalske klanger, på den andre siden kan de nærme seg avantgardemusikk og frijazz. Det som ingen er i tvil om, er at kvintetten består av høyst kompetente musikere. De tre vokalistene har sunget sammen siden dag én. Bassist Øystein Skjælaaen ble med for 17 år siden, mens Kåre Opheim kom med på trommer noen år senere.

– Kåre er ny, han har bare spilt med oss i 12 eller 13 år, sier vokalist/gitarist Ivar Chelsom Vogt, som stiller til intervju sammen med broren David Chelsom Vogt (fiolin, sang).

– Nei, han har vært med i 15 år, mener David.

– Men han er fortsatt «the new guy». Akkurat som Ronnie Wood i Rolling Stones, legger Jørgen Sandvik til.

I år feirer bandet 20-årsjubileum, og markerer dette rett og slett ved å spille inn et korverk som på mange måter ble innledningen til deres musikalske reise.

– Vi sang Misa Criolla i koret på Steiner-skolen da vi gikk der, forteller Ivar.

– Siden har vi snakket mye om å gjøre en egen innspilling av verket, men var usikre på om vi kunne klare det.

– Vi ville få det til å svinge, sier Jørgen Sandvik, som med helskjegg ser mer ut som en ung Garth Hudson.

– Det er mye folkemusikk i det. All musikk er jo egentlig folkemusikk.

De har beholdt melodiene, akkordene og korarrangementene fra originalverket, men gjør ellers en ganske fri tolkning.

– Vi har lagt til noen solopartier og repeterer en del elementer som vi synes er fine, sier Ivar. – Det blir litt slik som vi spiller. Hadde vi laget disse låtene selv, ville vi tenkt «her er refrenget», sant. Slik tenker de ikke i klassisk musikk, at dette var fint, det tar vi en gang til. ●

Fakta: Real Ones og «*Misa Criolla*»

- Bergensbandet Real Ones har spilt sammen i 20 år, et jubileum som startet på beste vis med Spellemannspris for fjorårets dobbeltalbum «*Tonight Only Tonight/The Morning After*».

- Årets album er deres tolkning av «*Misa Criolla*», et korverk skrevet av den meksikanske komponisten Ariel Ramirez (1921-2010) – der klassisk musikk blandes med vakre latinamerikanske folketoner.

- Real Ones nærmer seg denne musikken på sin egen måte, blant annet med improviserte partier og egne arrangementer.

- Platen ble spilt inn på Skjerjehamn sommeren 2013, og ble utgitt 31. oktober på Breaking Records/ Musikkoperatørene. Den er også å få i vinylutgave, med cd inkludert.

- Mer informasjon: www.realones.no

VAKKERT COVER: Platecoveret viser bergensfotografen Francisco Munoz' bestemor. Munoz fikk en stor samling gamle sort/hvitt-bilder fra sin familie i Chile. – Så begynte jeg å fotografere dem på glass, og lyssatte med fargefiltre og prismere. Ingen Photoshop her!

Et barn er født på kirkebakken

Awe Andrea er født på flukt, lykkelig uvitende om konfliktene i Sør-Sudan og om faren som utkjemper noens krig et eller annet sted. Mamma Cecilies fang er hennes egen trygge, lille verden.

TEKST: KIRKENS NØDHJELP.
FOTO: ERIK THALLAUG/KN

Da borgerkrigen i Sør-Sudan blusset opp, lot soknepresten i Don Bosco flyktningene slå seg ned utenfor kirken. I dag er de ni hundre mennesker som bor på kirkebakken, de aller fleste kvinner og barn. Kirkens nødhjelp sikrer dem rent vann, hygieniske sanitærforhold og annen nødhjelp. Men stadig kommer flere til, nye flyktninger og barn født på flukt. Lille Awe Andrea er ett av dem.

Hun ble født i det samme teltet der ett av søsknene hennes døde for bare noen måneder siden. Moren Cecilie løfter henne varsomt opp, ammer og vugger babyen med bevegelsene til en sjubarnsmor. Hun forteller med den samme, rolige stemmen om krigens redsler, om den dramatiske flukten, tapet av to barn, om bekymringene og håpet for de fem barna som fortsatt lever.

– Det er ikke mye mat, og teltet er ikke tett. Men vi er vi er glade for å være i trygghet, og vi har rent vann. Når krigen er over, kan vi starte på nytt.

Rent vann til 108 000

Siden jul i fjor har borgerkrigen i Sør-Sudan fordrevet 1,7 millioner mennesker. De fleste flyktningene bor ved FN-baser, i kirker eller under trær. Kirkens nødhjelp har det siste året drevet en omfattende nødhjelpsinnsetning i tillegg til det langsiktige arbeidet i Sør-Sudan.

Hittil er 80 vannpunkter rehabilitert, og 20 nye brønner er boret, hovedsakelig i til-

SØR-SUDAN: Da borgerkrigen blusset opp, lot soknepresten i Don Bosco flyktningene slå seg ned på kirkebakken. Her har Cecilie funnet trygghet for seg selv og sine fem barn. Awe Andrea er født på flukt.

HYGIENE: To år gamle Peter er ikke så glad for å bli vasket, men mamma Madelena vet at rent vann og god hygiene beskytter mot diaré sykdommer som kolera. Kirkens Nødhjelp har boret én brønn innenfor leiren og én brønn til vertssamfunnet utenfor. I tillegg er det satt opp 12 toaletter og 12 bad, samt en et anlegg for klesvask.

knytning til leire og tilliggende lokalsamfunn. Det gir tilgang til rent vann for 108 000 personer. Kirkens Nødhjelp når ut til

flyktningene med helsetjenester, telt, tepper, kokekar og hygieneartikler. Men fortsatt er de humanitære behovene enorme.

Gi trygghet til jul!

Kirkens nødhjelp er menighetenes forlengede arm ut i verden. Gjennom dem kan vi gi husrom, rent vann og nødhjelp til barn som fødes inn i krig og kaos, enten det er i Sør-Sudan, Syria, Gaza eller Nord-Irak.

Dersom du tenker deg på julegudstjeneste denne julen, håper vi du vil støtte arbeidet vi gjør sammen med Kirkens nødhjelp. Husk å ta med kontanter til kollekten – og vær med å gi trygghet i julegave til barna som trenger det aller mest! ●

Kirkens nødhjelps giverservice: 22 09 27 00 (man-fre 09-15). giver@nca.no
Favekonto: 1594.22.87248.
Mer informasjon: www.kirkensnoddhjelp.no

Vil du gjøre en forskjell?

Kirkens SOS trenger nye medarbeidere. Inntakskurs starter 16. februar. Vil du gjøre en forskjell for mennesker som har det vanskelig og samtidig oppleve personlig utvikling? Som frivillig kan du velge mellom å lytte til mennesker på telefon eller chatte med dem på internett. Du får full opplæring og oppfølging underveis, og vi kan tilby et utviklende personlig og sosialt fellesskap. Tjenesten er velordnet og forutsigbar, og kan fint tilpasses jobb, studier eller pensjonisttilværelse.

Mer informasjon: Ring 55 32 58 45/941 83 654 eller se www.kirkens-sos.no/bjorgvin

Kirkens SOS er Norges største og eldste krisetjeneste på telefon og internett.

 Kirkens SOS

Trettandagen i stavkyrkja

Då ho var barn, Ingebjørg Lognvik Reinholdt frå Seljord heller læra seg å kveda enn å høyra på Michael Jackson og dansa til Scatman. På trettanfagen kan du oppleve den unge kvedaren når ho framfører Draumkvedet i Fantoft stavkyrkje.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

Seks år gamal gjekk ho opp til Ragnar Haugstøl og lærde seg gamle seljordsviser. Sida den gong har ho kveda, sunge viser, vore med i teateroppsetningar, heldt konsertar og kurs, samt fordjupa seg i folketradisjonane på studier ved folkekulturstudiet i Rauland og Norges Musikkhøgskole.

Freden i ein folketone

Gjennom utdanninga har ho opparbeida seg ein rik kunnskap om kulturhistorie og songtradisjonar i Noreg. For tida jobbar ho som frilans folkesongar i Oslo og Telemark, blant anna i duoen Fivil. Ho har vore med på fleire festivalar og internasjonale prosjekt, og vann B-klassa på

KVEDAR FRÅ SELJORD: – Folkesongens enkle, reine format skapar ein ro som er sjeldan å finne i dagens støyande samfunn, seier Ingebjørg L. Reinholdt. FOTO: ODDLEIV APNESETH

Landskappleiken på Geilo i 2014. – Eg forelska meg tidleg i korleis folkemusikkens humoristiske, vakre og mørke skildr-

ingar fangar livet i all sin galskap, både livet no og livet då, uløysleg samanbunde, seier ho.

– Folkesongens enkle og reine format skapar ein ro som er sjeldan å finne i dagens støyande samfunn. Freden ein folketone skapar kan ikkje gjenskapast eller masseproduserast.

Visjonsdikt frå mellomalderen

Draumkvedet er vårt einaste visjonsdikt, og handlar om ei draumereise til det hinsidige og kva som vil skje på dommedag. Handlinga er sett til romjoli, ei tid som gjennom alle tider har blitt sett på som ei overgangstid då det åndelege er spesielt nære på oss. Ingebjørg har lært Draumkvedet av Agnes Buen Garnås, og brukar hennar form. ●

Tysdag 6. januar kl. 18.00 og 20.00 blir tradisjonen tru Draumkvedet framført i Fantoft stavkirke. Dette er 17. gong konserten blir halden. Denne gangen er det kvederen Ingebjørg Lognvik Reinholdt som framfører kvadet. Kle godt på deg, for det kan vere kaldt i kyrkja. Inngangspenger: Vaksne: kr. 150,-/ honnør kr. 100,-/ barn gratis. Velkomen!

Kulturtipset: Døden forteller

Liesel stjeler bøker. Dette er hennes historie. Det er også historien om naboene i Himmel-gaten. Og om det som skjedde da bomberegnet kom. Og fortelleren? Det er ingen ringere enn Døden.

AV ANNE KARIN CORNELIUSSEN

Liesel leser

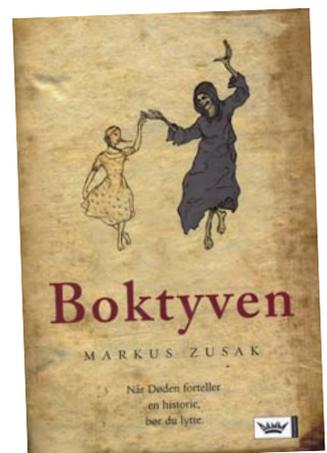
I «Boktyven» av Markus Zusak blir vi kjent med ni år gamle Liesel Meminger som bor hos en fosterfamilie i Himmelgaten i München før og under Den andre verdenskrig. Foreldrene er sendt til konsentrasjonsleir fordi de er kommunister, og lillebroren dør underveis til fosterfamilien.

Liesel er heldig og kommer til snille fosterforeldre. Hun har mareritt om natten og fosterfaren, Hans Hubermann, tar seg av henne og hjelper med å bytte sengetøy når hun væter sengen sin. Etter hvert som han skjønner at Liesel ikke kan lese, blir disse stundene til en hyggelig tid der hun lærer å lese. Da broren ble begravet,

fant hun en bok på gravplassen, og senere blir bøker en besettelse for henne.

Varme og humor

Hun stjeler en bok ut av et av Hitlers bokbål, og senere bøker fra ordførerens bibliotek. Vi får et lite innblikk i hvordan barn i Tyskland hadde det under krigen. Familien skjuler en jøde i

kjelleren sin store deler av krigen, så vanlige tyskeres forhold til jødene er også et tema. «Boktyven» er en varm og humoristisk skildring fra en vond og dramatisk tid, og vel verd å lese. ●

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

Mellom hvert menighetsblad... følg med i

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunnngjøring om gudstjenester i Fana Prosti.*

E-post: sylvi@fanaposten.no

Her kan din annonse stå!

Kontakt Frode Høyte
hoeyte@gmail.com

Begravelsesbyrået for **byen** og **distriktet**

Solstrands
Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden Espen Polden Tom Wilson Heine Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

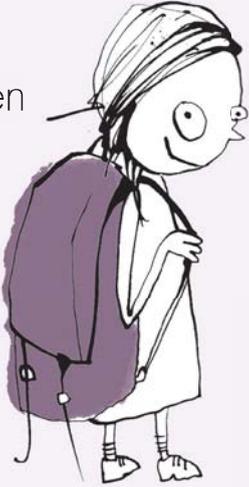
AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode verdier med på veien

Møllebakken Skole er en kristen grunnskole med små undervisningsgrupper, gode faglige resultater, og et inkluderende miljø som elevene trives i.

Kontakt oss gjerne for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE
Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen
www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

Hvem-hva-hvor i Birkeland menighet

Tlf.: 55 36 22 80 - E-post: birkeland.menighet@bergen.kirken.no - Faks: 55 36 22 99 - Boks 152, Nesttun, 5852 Bergen -

Ta gjerne direkte kontakt med ansatte. Hvis de ikke er til stede er det mulig å legge igjen en beskjed.

Besøksadresse:

Hardangerveien 5 B, Nesttun

Menighetshuset - Øvsttunveien 29

Bestilling av lokaler: 55 36 22 80

birkeland.menighet@bergen.kirken.no

Spørsmål om gravstell?

55 59 39 00 - kirkegaard@bkf.no

Dåp, vielse og begravelse:

Kirketorget 55 59 32 10

kirketorget@bergen.kirken.no

Sokneprest:

Ivar Braut: 55 36 22 82

ivar.braut@bergen.kirken.no

Kapellan:

Kjersti G. Norheim: 55 36 22 92

kjersti.norheim@bergen.kirken.no

Prest/prosjektleder Sædalen

Leidulf Øy: 55 36 22 84

leidulf.oy@bergen.kirken.no

Menighetspedagog Sædalen:

Gunn Waage Austad (vikar) 55 36 22 91.

gunn.waage.austad@bergen.kirken.no

Seniorprest:

Rune Joar Kysnes: 55 36 22 83

rune.kysnes@bergen.kirken.no

Administrasjonsleder:

Eli Heggdal: 55 36 22 81

eli.heggdal@bergen.kirken.no

Diakon

Linda Bårdsen: 55 36 22 85

linda.bardsen@bergen.kirken.no

Kateket:

Carina Ø. Søfteland: 55 36 22 88

carina.softeland@bergen.kirken.no

Kateket:

Ingunn Myklebust: 55 36 22 87

ingunn.myklebust@bergen.kirken.no

Kantor:

Ottar Arnestad: 55 36 22 86

ottar.arnestad@bergen.kirken.no

Kirketjener: 55362289

Menighetsrådsleder

Marit Serine Robbestad Skeie

55 36 22 81 (menighetskontoret)

Frivillighetskoordinator/ungdomsarbeid

Hilde Wolter: 55362290

hilde.wolter@bergen.kirken.no

KRIK- Nesttun

Tarjei S. Madland: 980 49 195

tarjeisvama@hotmail.com

nesttun.krik.no - Facebook > KRIK Nesttun

Birkeland I. KFUK-speidere:

Lise Strøm Nilssen: 97 63 63 32

1.Øvsttun speidergruppe NSF:

Bjørn Erik Liland: 907 10 880

Birkeland Y's Men's Club

Dag Eikeseth: 934 03 160

Nesttun mannsforening for NMS

Stein Wivestad: 55 13 46 44

Gave til menigheten?

Kontonummer: 1644.32.89430

Motta epost-nyheter fra Birkeland:

mailman.uib.no/listinfo/birkeland

Stor utstilling

Katalog sendes.

Sjekk prisene!

Navnetilføyelser.

GRAVMINNER

EIKNER
NATURSTEIN AS

Ulsmågv. 27
Tlf. 55 98 70 00
www.eikner.no

Vi takker og ber

Kjære forbedere: «**Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne. Bank på, så skal det lukkes opp for dere.**» MATT. 7,7

Uke 48: Lokalmiljøet vårt, skolene og barnehagene, dagraver og natteravner.

Uke 49: Adventstiden, barnehagenes julevandringer og alle barna og de ansatte i barnehagene, lysmessen.

Uke 50: Barnehagegudstjenestene, konsert/messe med Bobla tensing 14/12, for de ebolarammede i flere land.

Uke 51: Skolegudstjenestene, musikalsk gudstjeneste med kantoriet 21/12, utdeling av matkurver – de som deler ut og de som mottar.

Uke 52: Julegudstjenestene, prestene våre, alle som er ensomme i julen eller som strever, alle som er på jobb, beboere i bofellesskap og sykehjem.

Uke 1: Det nye året, fred i konfliktfylte områder, planlegging og oppstart av alle ting, ungdomsarbeideren vår og nattkaféen for ungdom.

Uke 2: Nabokaféen og undringsstundene, for alle som lider ifbm krig og uro og naturkatastrofer.

Uke 3: Sorggruppene i prostiet og for lederne. Birkeland 1. KFUK-speidere.

Herre og Mester, vi takker deg fordi du har lært oss å be til deg, enkelt og inderlig, og fordi du hører på oss når vi kaller på deg. Vi takker fordi du frelser oss fra synd og sorg og fordi du vil lede oss i dag. Før du oss alltid til deg, Jesus Kristus, vår Herre og Frelser. Fader Johannes i Den russiske kirken, 1829-1909

Uke 4 Våre naboer. «Tårn-agent-helga» for åtteåringer i kirken.

Uke 5 Bibeltimen 27/1 og bibelgruppene i menigheten. For gode samarbeidspartnere i lokalmiljøet vårt.

Uke 6 For alt det gode arbeidet som gjøres i menighetene våre, Birkeland og Sædalen. For administrasjonsleder og frivillighetskoordinator og alle frivillige medarbeidere.

Sparebanken Vest

Kalender

- **Kirkeskyss/gudstjenester:** Side 2 og 24.

Merk følgende søndager:

- LYSVÅKEN overnatting for 11-åringene 30/11 (egen invitasjon pr post)
- Ung messe med Bobla Ten Sing 14/12 kl. 19
- Lysmesse, med speidergruppene 7/12 kl. 19
- Musikalsk gudstjeneste etter engelsk tradisjon søndag 21/12 kl.19. Birkeland kantori, kantor Ottar Arnestad og sokneprest Ivar Braut. Merk: Ikke gudstjeneste kl.11, flyttet til kl.19
- Juletreff, menighetshuset søn. 11/1 kl. 1230

Gå ikke glipp av

- Kirkekonsert med Gunn Waage Austad (sang), Eivind Waage Austad (sang og klaver) og Steinar Sætre (klarinet). Tirsdag 25.11 kl. 20.
- Bratsj- og gitargruppe ved Kulturskolen i Bergen. De og noen flere elever spiller konsert i Birkeland kirke mandag 1.12 kl.18.30. Velkommen til en stemningsfull konsert. Fri entré.
- Julekonsert med damekoret KORALL torsdag 11/12 kl. 20
- Bjørgvin Blandakor lørdag 6/12 kl. 17.30
- Boblas julekonsert m/messe 14/12 kl. 19
- Åpen kirke hver fredag fra kl. 15-17

Voksen i Birkeland

Et annet sted å se hverandre, lære, lytte og be.

Bibeltimer: På menighetshuset, vanligvis siste tirsdag i måneden kl. 19.30 Enkel servering og samtale.

- 25.nov.: Prost Per Barsnes med tema «Om gleden» fra Filipperbrevet kap.4.

Bibeltimer i neste semester med tema fra 1. og 2. Timoteus-brev:

- 27. januar: Per Fimreite
- 3. mars: Ivar Braut
- 24. mars: Linda Bårdsen
- 28. april: Liv Ekeland

Misjonsfest og jubileum:

Fredag 23. januar inviterer Nesttun mannsforening for Misjonsselskapet og menighetens misjonsutvalg til åpen misjonsfest. Denne kvelden blir det feiring av mannsforeningens 50-års jubileum. Alvhild Vassel Eide fra Misjonsselskapet blir med, og vi får også nytt fra menighetens misjonsprosjekt i Tallinn, Estland.

- **Diakoni:** Kirkens bord på Baker Brun torsdager 12-13
- **Nabokafé:** Hver tirsdag kl. 12-14 på menighetshuset for alle, med suppe og rimelig mat.
- **Undringsstund:** Annenhver tirsdag ifbm nabokaféen inviterer vi til undring og samtale.
- **Birkeland kantori:** Hver onsdag for deg som har sangglede og som kan tenke deg å være mer med i gudstjenesten.

Kveldsåpent i Birkeland

Fellesskap og frivillighet er et av satsningsområdene til Birkeland menighetsråd. Medarbeiderutvalget har tatt utfordringen og planlagt to kvelder denne høsten, med litt mat og mye mening. Dette skal være til inspirasjon for alle som er engasjert i kirken – og kanskje være en vei inn for den som ønsker å bli kjent med Birkeland menighet:

- 9/12 kl. 19: Kveldsåpent i adventstid på menighetshuset i Øvsttunveien 29.

Barn i Birkeland

- **0-18: Sammen om Skatten** er tittelen på Trosopplæringsplanen. I høst inviteres de som er 2, 3, 5, 6, 8 og 11 år. Babysang annenhver mandag kl. 10.30-12 i kirka.
- **Søndagsskole:** Når det ikke er skoleferie eller familiegudstjeneste.
- **Adventsrokost** på menighetshuset 7/12 kl. 1030—for hele familien (5-åringene får egen invitasjon)
- **Fredagstaco** på menighetshuset: 21/11 og 5/12 kl. 17-19
- **Barnekor:** 5-9 år, Torsdager kl. 18-19.
- **Tweens - de midt i mellom** - 10-14 år: Nattkafé, se under.

Ung i Birkeland

- Trosopplæring for 14-åringene: Nesten 200 konfirmanter møtes ukentlig i ulike grupper.
- Nattkafé for ungdom: Annenhver fredag kl. 19.30-23 på menighetshuset. 21/11, 5/12 og 19/12.
- Bobla Ten Sing på menighetshuset tors. kl. 19-21. Eget band, dans og lek.
- KRIK Nesttun: Fredager kl. 18-20 i gymsalen på Midtun skole: Bli kjent med Jesus og andre kule folk. 28/11 og 12/12.
- Birkeland KFUK speidere: sjekk ut nettsiden deres for informasjon om gruppene: www.kmspeider.no/no/kretser_og_grupper/birkeland/
- Lederkurs: For fjorårets konfirmanter.

Fra slu

Amund Nyhammer Hosøy (21) forandret fremtidsplanene da han jobbet i Brasils slum. Nå er han Sædalens første tweensarbeider.

AV ASTRID DALEHAUG NORHEIM

– Å ha en slik jobb er helt fantastisk, sier Amund om å få være leder for barna fra 4. klasse og oppover i Sædalen menighet.

Det var litt tilfeldig at Amund fra Knarvik i Nordhordland skulle havne i en nystartet menighet i Fana. Som student i *Praktisk teologi og ledelse* ved NLA skulle han ha praksis i en menighet. Valget falt på Sædalen og Birkeland.

– Jeg ville bli utfordret på noe jeg ikke hadde vært med på før, nemlig å jobbe med og forkynne for de som var litt yngre enn konfirmantene.

Dermed gikk Amund rett inn i den nystartede Tweensklubben i Sædalen. Der har han fått en høy stjerne blant de rundt 20 guttene og jentene i klubben. Han har vært med dem på overnattingstur til Turnerhytten, curling, vannballonglek og mye annet. I vår reiste gjengen overnattingstur til Sund, hvor alle fikk prøve seg på rappelling i stupbratt fjellside ved havet.

Aller best liker Amund seg når han får dele troen med tweensa. I vår fortalte han om den kristne troen ved hjelp av en bok uten ett eneste ord, bare med farger.

Friår i slummen

Fra høsten er han ansatt i 20 prosent stilling nettopp for å jobbe videre med den voksende tweensgjengen i menigheten. Samtidig er han student i RLE ved NLA.

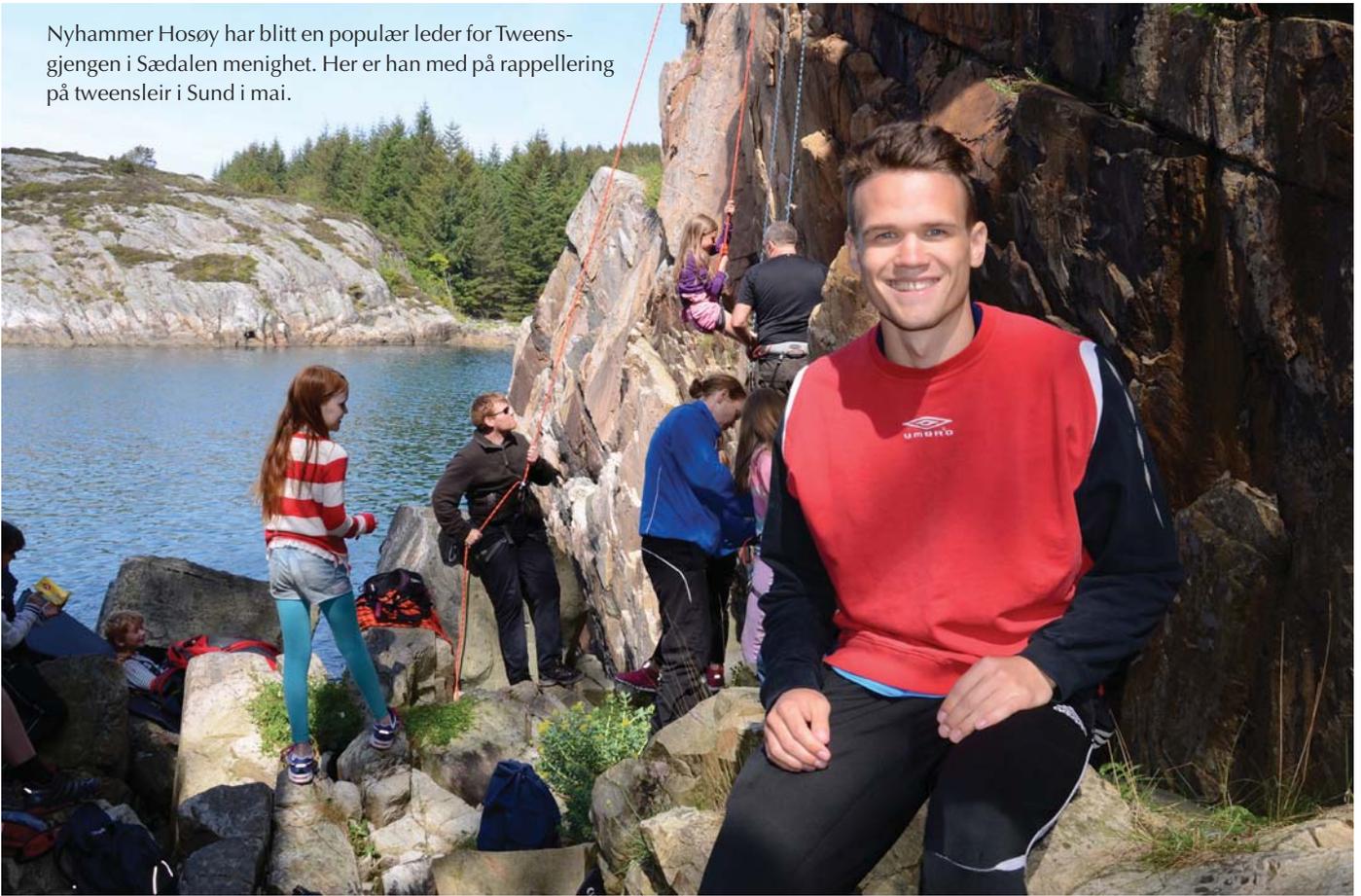
Men det var ingen selvfølge at Amund skulle jobbe i menighet. Fremtidsplanene tok en brå sving etter det som skulle være et friår etter videregående. Planen var å bli lærer. Friåret ville han bruke på Gå Ut-senteret, Normisjons skole i Hurdal, hvor de først får undervisning i Norge og deretter blir sendt ut i verden. Amund reiste fire og en halv måned til Brasil hvor han skulle jobbe på et dagsenter for barn i slummen utenfor byen Goiania. Han så for seg at han skulle spille fotball og lære barn å lese. Alt lå til rette for det, men første uken meldte Amund seg som kjøkkenhjelp på dagsenteret.

– Jeg kan ta den første uken, sa jeg.

Der jobbet han med fire brasilianske

mmen til tweensa

Nyhammer Hosøy har blitt en populær leder for Tweensgjengen i Sædalen menighet. Her er han med på rappellering på tweensleir i Sund i mai.

kvinner fra slummen. Amund skar tomater, laget salat og tok oppvasken.

– Den uken kjente jeg at dette var så gøy at jeg ville være med videre, forteller Amund.

Dermed ble oppholdet annerledes enn han hadde regnet med. Ingen av kvinnene kunne engelsk, men Amund dro på kjøkkenet hver dag med notisblokk der han noterte portugisiske gloser. De første ordene var «tomat», «oppvask», «kniv» og «forkle».

– Flere av damene hadde aldri vært utenfor byen i hele sitt liv. De var ikke vant med at en mann ville snakke med dem og ta oppvasken.

Etter at Amund dro fra Brasil, har han ikke hatt kontakt med dem, siden de verken har Facebook eller mail. Men han drømmer om å dra tilbake på besøk.

Også i Birkeland

Amund har også vært i Birkeland menighet i året som ligger bak. Der har han vært med KRIK-konfirmantene, deltatt på nattkafé, tensing og i ungdomslederforumet. Han betegner året som ligger bak som «en smak av

hva jeg har lyst å jobbe med». I året som kommer skal han også bidra i søndagsskolen i Sædalen, drive nattkafé i Birkeland samt å være med i ungdomslederforum, på konfirmantleir og på turer.

– Hva drømmer du om for tweens og ungdommer i Sædalen og Birkeland?

– For tweensgjengen drømmer jeg om at de som hører til i menighetsfelleskapet skal bli bevisst på hva de hører til og hva de hører om på gudstjeneste. At de skal bli trygge på en kristen identitet og at de kan forstå at evangeliet kan bety noe for dem. På nattkaféen drømmer jeg om et mer misjonalt og utdrettet arbeid og at den kan være et pusterom for ungdommer i en travel og prestasjonspreget hverdag. Og at det skal være et sted hvor Guds ord blir sådd gang på gang, sier Amund.

I september giftet Amund seg med sosionomstudenten Maria Grødem Toven (22) fra Tau i Rogaland. Sammen bor de i sentrum. Og fotballen? Den ble ikke lagt på hyllen under oppholdet på kjøkkenet i Brasil. Amund er en habil fotballspiller i Nymarks 2. divisjonslag for syverfotball. ●

Givermiddelfinansiert

- Amund Nyhammer Hosøy (21) er fra høsten 2014 ansatt i 20 prosent stilling i Sædalen menighet som tweensarbeider og i 20 prosent som ungdomsarbeider i Birkeland menighet.

- Stillingen er finansiert av givermidler i menighetene. Både Birkeland og Sædalen må samle inn til sammen kr. 13.000 hver måned.

- Alle kan være med på givertjeneste. Det er ikke noe krav til hvor mye en vil gi, eller hvor ofte. Det benyttes en ordning for avtalegiro. Alle givere vil få jevnlig rapport om hva pengene går til. Alle gaver på mellom kr. 500-12.000 gir rett til skattefradrag. Dette rapporteres til skattemyndighetene for registrerte givere.

- Givertjenesten administreres fra Birkeland menighet. Er dette noe for deg? Ta kontakt med administrasjonsleder Eli Heggdal, tlf 55 36 22 81 eller send en e-post til eli.heggdal@bergen.kirken.no

Menighetskalender

døpte

Tale Brekke Holmefjord
Jonas Røneltv Rasmussen
Filip Svarstad Nesset
Ina Emily Fjeld
Jonas Olsen Pedersen
Emilia Bakke Hamre
Sunniva Mo Kristiansen
Olav Lindøen-Kjellnes
Jakob Endregaard
Elias Reed Husebø
Jonas Midtbø Moen
Sara Emmylou Hoprekstad
Vilde Nesse Rossebø
David Andersen
Sebastian Schrøen Frøland
Amanda Bakke
Nora Synnøve Arnestad
Tobias Skage Bruksjord
Emilian Knutsen-Gabrielsen
Erik Conrad A. Jakobsson
Sverre Augestad Steinsvik
Erik Winsjansen Færevaaag
Sebastian Havnevik
Natalie Hella Lau
Lily Henne Mikkelsen
Cedrik Brandvik Støer
Vilde Wasmuth Sekkingstad
Lilly Skulstad
Håvard Oppistov Nilsen
Ronja Vikøren
Flora Fossen
Tyra Helene Ketilsson Heggebo
Magnus Nicolai R. Knapstad
Nora Bergstad Omdahl
Sigurd Ryland Skeide
Leo Fosså-Aasved
Thea Sandal
Theodor Philippe L. Sundnes
Tyra Ulland Svellingen
Maja Nitter Gullaksen
Sondre Aanes

vielser

Silje Villanger og
Kristoffer Johan Setsaas

begravelser

Nils Nyteit
Nancy Olaug Eikås
Laila Flaate Lunde
Hansi Holm
Magnhild Johanne Taule
Lars Winsentz Skaathun
Haakon Lohne
Målfrid Gripsgård
Marit Østvedt
Klara Margrethe Nordvik
Per Reed Skarstein
Svein Mikalsen
Kjell Bergflødt Iversen

Kari Alvhild Taipale
Per Jæger
Eli Gullborg Grindheim
Sigrid Margethe Heldal
Liv Elisabeth Foldnes
Else Marie Loodtz
Else Irene Walderhaug
Hildegard Øvsthus
Knut Nyhagen
Ellen Ann Staun Christensson
Brita Færø
Magnus Olav Skålnes

gudstjenester

**Søndag 23. november,
Domssøndag/Kristi kongedag**
11.00: Gudstjeneste med overføring til NRK P1. Møt derfor opp kl.10.45. Kjersti G. Norheim. Søndagsskole. Takkoffer til Kirkens SOS Bjørgvin. Matteus 25, 31-46.

26. november til 8. desember:
21 julevandringer for førskolebarn.

Lørdag 29. november
12.00: Dåpsgudstjeneste v/Ivar Braut.

**Søndag 30. november,
1. søndag i advent**
11.30: Familiegudstjeneste. Kjersti G. Norheim. Takkoffer til misjonsprosjektet i Estland. Trosopplæring Lys Våken. Lukas 4, 16-22a.

**Søndag 7. desember,
2. søndag i advent**
11.00: Gudstjeneste med nattverd. Ivar Braut. Koret Korall er med. Takkoffer til menighetsarb. 1.Korinterbrev 15, 50-57. 19.00: Lysmesse i samarbeid med speidergruppene. Braut.

Onsdag 10. desember:
10.00 og 12.00: Barnehagegudstjenester Leidulf Øy og Carina Ø. Søfteland.

**Søndag 14. desember,
3. søndag i advent.**
11.00: Gudstjeneste med dåp og nattverd. Rune Joar Kysnes. Bjørgvin blandakor synger. Takkoffer til menighetsarbeidet. Lukas 3, 7-18. 19.00: Kveldsmesse for og med ungdom. Nattverd. Kjersti G Norheim. Tensingkoret Boblas julekonsert.

16.-19. desember:
Skolegudstjenester

**Søndag 21. desember,
4. søndag i advent**
19.00 (merk klokkeslett): Musikalsk adventsgudstjeneste med Birkeland kantori, kantor Ottar E. Arnestad og Braut. Gudstj. etter engelsk tradisjon: Nine lessons&carols. Offer: Kirkens sosialtjeneste/ Kalfarkollektivet.

Julaften 24. desember
Julaften-gudstjenester kl.13.00 (særlig tilpasset de minste), 14.30 og 16.00. Kysnes. Takkoffer til Kirkens Nødhjelp kl.14.30, til diakoniarbeidet i menigheten på de to andre. Lukas 2, 1-20. 23.30: Julenattmesse. Musikk, lesninger og salmer. Braut.

Juledag 25. desember:
12.00: (merk tiden) Juledagsgudstjeneste med dåp og nattverd. Norheim. Kantoriet. Takkoffer til Sjømannskirken. Johannes-evangeliet 1, 1-14.

**Søndag 28. desember,
romjuls søndag**
11.00: Gudstj., dåp og nattverd. Øy. Takkoffer til menigheten. Lukas 2, 36-38.

Nyttårsdag 1. januar:
11.00: Nyttårgudstjeneste med nattverd. Kysnes. Takkoffer til fellesoppgaver i Fana prosti. Matteus 1, 20b-21

**Søndag 4. januar,
Kristi åpenbaringsdag**
11.00: Gudstjeneste med dåp og nattverd. Norheim. Takkoffer til Amatheia. Lukas 2, 40-52.

Søndag 11.januar
11.00: Gudstjeneste med nattverd. Braut. Takkoffer til KRIK som også blir med i gudstjenesten. Markus 1, 3-11. Etter gudstjenesten, kl.12.30, samles vi på menighetshuset til julefest for alle. Dette året har vi festen på søndagen i stedet for en lørdag ettermiddag, men med alle de faste tradisjonene!

Søndag 18. januar
11.00: Gudstjeneste med dåp og nattverd. Kysnes. Søndagsskole. KFUK/M-speiderne blir med. Takkoffer til Sædalen menighet. Johannes 4, 4-26.

Søndag 25. januar
11.00: Familiegudstjeneste Norheim. Trosopplæring «Tårnagentene». Offer til Søndagsskoleforb. Bergen krets. 13.00: Dåpsgudstjeneste.

**Søndag 1.februar,
Såmannssøndagen**
11.00: Gudstjeneste, dåp og nattverd. Braut. Søndagsskole. Takkoffer til misjonsprosjektet i Estland.

**Søndag 8. februar,
Kristi forklarelsesdag**
11.00: Gudstjeneste med dåp og nattverd. Kysnes. Søndagsskole. Takkoffer til Kirkens Bymisjon Bergen.

Gudstjenester i Sædalen
Det har vokst frem et levende gudstjenestefellesskap i Sædalen. Annenhver søndag er det gudstjenester på Sædalen skole. Det er mellom 30 og 60 barn som er med på søndagsskolen, som er delt i tre aldersdelte grupper. Etter gudstjenesten er det kirkekaffe, uoffisielt kåret til Bergens beste. Vel møtt til gudstjeneste i Sædalen!

Søndag 23.november
11.00: Gudstjeneste med dåp og nattverd. Leidulf Øy. Søndagsskole. Takkoffer til Misjonsalliansen

Søndag 14.desember
11.00: Gudstjeneste med dåp. Øy. Søndagsskole. Takkoffer til Kristen Idrettskontakt (KRIK)

Onsdag 24. desember, julaften
15.00: Familiegudstjeneste. Øy. Takkoffer til Kirkens Nødhjelp

Søndag 4.januar
11.00: Gudstjeneste med dåp og nattverd. Johnsen. Søndagsskole. Takkoffer til Det norske misjonsselskap: Menighetssplantning i Estland

Søndag 18.januar
11.00: Sanssegudstjeneste med bønnevandring. Øy. Egen invitasjon til 2-åringer. Søndagsskole. Takkoffer til Beates hjem, barnehjem i India

Søndag 1.februar
11.00: Gudstjeneste med nattverd. Øy. Søndagssk. Takkoffer til menighetsarb. i Sædalen.

facebook

Birkeland menighet er på facebook! Vi håper mange «liker» oss. De vil nemlig få varsel om nyheter som legges ut her og få tilgang til bilder og små snutter om det som skjer her hos oss. **Besøk også www.bergen.kirken.no/birkeland** Her finner dere alle gudstjenester og oversikt over aktiviteter.